

รายงานการวิจัย

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

FEASIBILITY STUDY FOR OPENING A MASTER OF EDUCATION PROGRAM
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION OF MAHAMAKUT BUDDHIST
UNIVERSITY MAHAFAJIRALONGKORN RAJAVIDYALAYA CAMPUS

สำราญ ศรีคำมูล

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก

สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ประจำปีงบประมาณ 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รายงานการวิจัย

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

FEASIBILITY STUDY FOR OPENING A MASTER OF EDUCATION PROGRAM
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION OF MAHAMAKUT BUDDHIST
UNIVERSITY MAHAFAJIRALONGKORN RAJAVIDYALAYA CAMPUS

สำราญ ศรีคำมูล

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก

สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ประจำปีงบประมาณ 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย 2) เพื่อเปรียบเทียบความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ การตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทและรายได้ต่อเดือน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม คำถามเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย 3 ด้าน คือ 1) แผนการศึกษา 2) การจัด การศึกษาและ 3) การบริหารหลักสูตร รวมทั้งสิ้น 16 ข้อ จำนวน 84 รูป/คน ประกอบด้วย ครู และบุคลากรทางการศึกษาแล้วนำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา **พบว่า** มีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก (3.83) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก (3.83) รองลงมาได้แก่ ด้านแผนการศึกษา อยู่ในระดับมาก (3.77) และด้านการบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับมาก (3.66)

2. เปรียบเทียบความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย พบว่า เพศ และอายุต่างกัน มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรไม่แตกต่างกัน แต่ที่มีอาชีพและการตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทต่างกัน มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ดังนี้ 1) หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัยยังไม่มีเป็นที่ประจักษ์ ดังนั้นควรประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ โซเชียลมีเดีย สื่อสิ่งพิมพ์ 2) ควรจัดหาอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ในการทำงานจริง ตลอดจน เชิญอาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัยอื่น หรือสถาบัน

วิชาชีพมาร่วมสอน และ 3) ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการรับสมัคร จัดงานสัมมนา งานแนะแนว การศึกษา เพื่อให้ผู้สนใจได้เข้ามาสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

คำสำคัญ : 1. ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต 2.สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา

ABSTRACT

This research aimed to: 1) investigate approaches to developing and enhancing the quality of faculty in the Mahamakut Buddhist University, Mahavajiralongkorn Rajavidyalaya Campus 2) analyze approaches to developing and enhancing the quality of faculty in the Mahamakut Buddhist University, Mahavajiralongkorn Rajavidyalaya Campus and 3) identify challenges and recommendations regarding the development and enhancement of faculty quality at the Mahamakut Buddhist University, Mahavajiralongkorn Rajavidyalaya Campus. The researcher employed semi-structured interviews with 38 key informants, including administrators, experts, faculty, staff, and students. Data were analyzed using [Specify the method of data analysis used, e.g., thematic analysis, content analysis].

Research Findings:

1. Approaches to Faculty Development. Developing the quality of faculty requires resource allocation, continuous teaching evaluation, support for research and self-development, and the fostering of a positive academic environment.

2. A comparison of the feasibility of establishing the Master of Education program in Educational Administration at Mahamakut Buddhist University, Mahavajiralongkorn Rajavidyalaya Campus, found that differences in gender and age do not affect the feasibility of opening the program. However, differences in occupation and decisions to pursue a master's degree significantly affect the feasibility of the program at the 0.05 level of statistical significance.

3. Challenges and Recommendations: Graduate Production: More diverse faculty development programs and activities are needed, and faculty should demonstrate consistent self-improvement. Research: A lack of an information system for research management is hindering progress. Extension Services: The annual extension service plan does not align with societal/community needs. Arts and Culture Preservation: Indicators for arts and cultural preservation plans do not align with objectives.

Keywords: 1. Development and Enhancement 2. Curriculum Lecturer

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณาและช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากพระเดชพระคุณพระกิตติสารสุธี,ดร. รองอธิการบดี และคณะผู้บริหาร รวมทั้งคณาจารย์เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัยทุกท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญด้านศึกษาศาสตร์ทั้ง 3 ท่าน ประกอบด้วย พระอาจารย์เจริญ จิตปุณโญ,ดร. ดร.อมรรัชฎา ชินศรี และอาจารย์อัศวิน คงชำนาญ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะที่ถูกต้อง อันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ พระครูปลัดสุวัฒนวิสุทธิสารคุณ, ผศ.ดร.ผู้เชี่ยวชาญที่ได้อนุเคราะห์ในการอ่านและตรวจงานวิจัย รวมทั้งแนะนำในเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ยังต่อผู้วิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ผู้มีอุปการคุณทุกท่าน ตลอดจนบูรพาจารย์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และวิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้วยจิตน้อมคารวะยิ่ง

สำราญ ศรีคำมูล

หัวหน้าโครงการวิจัย

28 กุมภาพันธ์ 2568

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 ปัญหาวิจัย	3
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 นิยามศัพท์	4
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร	7
2.2 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2563)	20
2.3 บริบทของพื้นที่	30
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
2.5 สรุปกรอบแนวความคิด	40
3 วิธีดำเนินการวิจัย	41
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
3.3 วิธีการสร้างเครื่องมือ	42
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	43
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล	43
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	47
ตอนที่ 2 ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตร	49
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย	52
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะ	69
5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	71
5.1 สรุปผลการวิจัย	72
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	74
5.3 ข้อเสนอแนะ	78
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	84
ภาคผนวก ก ใบรับรองจริยธรรมการวิจัย	85
ภาคผนวก ข แบบตอบรับผู้เชี่ยวชาญ	87
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย	91
ประวัตินักวิจัย	97

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มหาวิทยาลัยที่ดั่งขึ้นทั่วทุกมุมของโลกในทุกประเทศ เป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูงที่ส่วนมากมีพันธกิจหลักคือ งานสอน เพื่อถ่ายทอดความรู้ งานวิจัย งานบริการวิชาการแก่สังคม และงานถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม และความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งเข้าใจตนเองและปรับตัวเข้ากับผู้อื่นอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า เป็นการต่อยอดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้น องค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการศึกษา ได้แก่ หลักสูตร ผู้สอน ผู้เรียน โดยเฉพาะหลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา ที่ให้ความรู้และทักษะทางวิชาชีพ สามารถถ่ายทอดมรดกวัฒนธรรมปลูกฝังเจตคติ ค่านิยม และเสริมสร้างความเจริญให้แก่ผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 115-123) เช่นเดียวกันกับมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยทางพระพุทธศาสนา จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา วิจัย ส่งเสริมและให้บริการทางวิชาการพระพุทธศาสนา แก่พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ รวมทั้งการดำเนินงานศิลปวัฒนธรรม (พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มาตรา 6) อาจกล่าวได้ว่ามหาวิทยาลัยมีพันธกิจ 4 ด้าน ได้แก่ 1) การผลิตบัณฑิตทางด้านพระพุทธศาสนา 2) การวิจัย 3) การบริการวิชาการพระพุทธศาสนาแก่พระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ และ 4) การดำเนินงานศิลปวัฒนธรรม

ในขณะเดียวกัน หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563) ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นหลักสูตรที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษาและมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล ซึ่งมีปรัชญา คือ “พัฒนาผู้นำทางการศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นสากล เปี่ยมด้วยคุณธรรมจริยธรรมตามแนวพุทธศาสนา” มุ่งผลิตบัณฑิตทางการบริหารการศึกษาให้เป็นนักวิชาการและนักวิชาชีพที่มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสรรค์สร้างองค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์หรือมีความสำคัญในแง่ของการพัฒนางาน สังคม และประเทศ ให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์โรงความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัยคือ ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา และสอดคล้องกับปรัชญาของบัณฑิตวิทยาลัย คือ ส่งเสริมศึกษา ค้นคว้าวิจัย

เพื่อองค์ความรู้คู่คุณธรรม หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563) มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตระดับมหาบัณฑิตให้มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ดังนี้ 1.มีภาวะผู้นำในการบริหารการเปลี่ยนแปลง สามารถประยุกต์ใช้หลักธรรมคำสอนในพุทธศาสนาหรือหลักธรรมมาภิบาลเพื่อการบริหารการศึกษา รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม และมาตรฐานวิชาชีพตามที่คุรุสภากำหนด 2. มีความรู้ความเข้าใจในปรากฏการณ์ทางการบริหารการศึกษาที่เกิดขึ้นในสังคมภูมิภาค และสังคมโลก ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง แนวโน้ม และนวัตกรรมเพื่อการบริหารการศึกษา 3. มีความเข้าใจทฤษฎี ปรากฏการณ์ การปฏิบัติ การแก้ไขปัญหา และการวิจัย โดยใช้ทักษะการคิดที่เน้นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ทั้งจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนและจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 4. มีความรับผิดชอบในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้กับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามอย่างเหมาะสม มีความรับผิดชอบต่อคุณภาพของผลงานการเรียนรู้ทั้งในเชิงวิชาการและเชิงวิชาชีพ และ 5. มีความสามารถทำวิจัยในประเด็นที่ท้าทาย มีความคล่องตัวในการทำวิจัยระดับดี มีการจัดการกับปัญหาเชิงจริยธรรม สื่อความคิดและข้อสรุปจากผลการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ในปัจจุบันประสบกับปัญหา ซึ่งเป็นความเสี่ยงระดับต้น นั่นคือจำนวนนักศึกษาลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีหลายสาเหตุ สิ่งหนึ่งเกิดจากการเปิดกว้างในการเรียนรู้และการแข่งขันสูงของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ รวมทั้งสภาพเศรษฐกิจปัจจุบันยังไม่ดีเนื่องจากเป็นผลจากสถานโควิด-19 ทำให้นักศึกษาจ่ายค่าเทอมไม่เกินไปตามเป้าหมายตามเวลาที่วิทยาเขตฯ กำหนด ที่สำคัญในวิทยาเขตมีสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่หลากหลาย ในระดับปริญญาตรี เปิดสอนในสาขาวิชาปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรม และสาขาวิชารัฐศาสตร์ ส่วนระดับบัณฑิตศึกษายังไม่มีการเปิดการเรียนการสอน ซึ่งหากมีการเปิดหลักสูตรใหม่ทั้งระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา อาจทำให้ผู้เรียนเกิดทางเลือกมากขึ้น นำมาซึ่งการเพิ่มจำนวนนักศึกษาและเพิ่มเงินรายได้ในวิทยาเขต และสาเหตุอีกประการคือสถานที่ตั้งวิทยาเขตไม่เป็นเอกเทศ อยู่ในพื้นที่วัด และห่างไกลชุมชน การบริหารจัดการจึงมีขอบเขตจำกัดทั้งด้านพื้นที่และการเข้ารับบริการจากชุมชน การมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่นในด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและการบริการวิชาการมีน้อยมาก (แผนพัฒนาระดับส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย:2566)

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย” เพื่อเป็นการศึกษา วิเคราะห์ในการวางแผนการเปิดและการพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตในอนาคต และเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานนำไปประกอบการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา เพื่อพิจารณาให้มีความชัดเจนที่จะนำไปสู่การขอปฏิบัติหรือการยอมรับด้วยการชี้ให้เห็นว่าหลักสูตรนั้น ๆ เป็นที่ต้องการและเป็นไปได้

จึงจำเป็นต้องมีการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ซึ่งเป็นที่ต้องการของผู้เรียนและ ความเป็น ข้อมูลเบื้องต้นในขอเปิดหลักสูตรดังกล่าวในโอกาสต่อไป

1.2 ปัญหาวิจัย

1. ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย มีมากน้อย เพียงใด
2. ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ การตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท และรายได้ต่อเดือน แตกต่างกันหรือไม่
3. แนวทางการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ควรเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย
2. เพื่อเปรียบเทียบความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ การตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท และรายได้ต่อเดือน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลง กรณราชวิทยาลัย

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาแนวการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ผู้วิจัยได้ กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1.4.1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ ครู และบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนมหาวชิราลงกรณ ราชวิทยาลัย โรงเรียนคอดันคลอง27 โรงเรียนวัดศรีประชา โรงเรียนวังน้อยพนมยงค์วิทยา โรงเรียน

วัดธรรมจริยา โรงเรียนกลางคลอง27 โรงเรียนวัดวงษ์สวรรค์ โรงเรียนวังน้อยวิทยาคม อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น จำนวน 107 รูป/คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู และบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โรงเรียนคอดนคลอง27 โรงเรียนวัดศรีประสาธน์ โรงเรียนวังน้อย พนมยงค์วิทยา โรงเรียนวัดธรรมจริยา โรงเรียนกลางคลอง27 โรงเรียนวัดวงษ์สวรรค์ โรงเรียนวังน้อยวิทยาคม อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น จำนวน 84 รูป/คน ซึ่งได้จากการกำหนดตามกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครชชี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) อ้างใน (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 43) ใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.4.2. ขอบเขตด้านเนื้อหา หรือตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่

1.1 เพศ

1.2 อายุ

1.3 อาชีพ

1.4 การตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท

1.5 รายได้ต่อเดือน

2. ตัวแปรตาม (Dependent variables) ได้แก่ รูปแบบของหลักสูตรที่เป็นความต้องการของผู้สนใจศึกษาต่อ 3 ด้าน คือ 1) รูปแบบหลักสูตร 2) การจัดการศึกษา และ 3) การบริหารหลักสูตร

1.4.3. ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ โรงเรียนมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โรงเรียนคอดนคลอง27 โรงเรียนวัดศรีประสาธน์ โรงเรียนวังน้อย พนมยงค์วิทยา โรงเรียนวัดธรรมจริยา โรงเรียนกลางคลอง27 โรงเรียนวัดวงษ์สวรรค์ โรงเรียนวังน้อยวิทยาคม อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น

1.5 นิยามศัพท์

ความเป็นไปได้ หมายถึง โอกาส หรือ ความน่าจะเป็นที่สิ่งใดสิ่งหนึ่งจะเกิดขึ้น หรือสามารถทำได้จริงในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

1) แผนการศึกษา หมายถึง แผนงานที่วางไว้เพื่อกำหนดทิศทางและเป้าหมายในการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย มี 3 รูปแบบ ดังนี้ แผน ก แบบ ก 1 คือ แผนการศึกษาที่ทำ

เฉพาะวิทยานิพนธ์เพียงอย่างเดียว ไม่น้อยกว่า 42 หน่วยกิต แผน ก แบบ ก 2 คือ แผนการศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และศึกษารายงานวิชา อีกไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต แผน ข คือ แผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการทำสารนิพนธ์ จำนวน 6 หน่วยกิต และศึกษารายงานวิชาอีกไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต

2) การจัดการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ครอบคลุมทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผน การออกแบบหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนี้ การจัดการศึกษาโดยมหาวิทยาลัย ด้วยระบบการสอนบรรยายในชั้นเรียน ระบบการสอนแบบออนไลน์ ระบบการสอนบรรยายในชั้นเรียนและระบบการสอนแบบออนไลน์ เชิญอาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัยอื่น หรือสถาบันวิชาชีพ หรือ ร่วมสอน

3) การบริหารหลักสูตร หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผน การดำเนินการ และการประเมินผลหลักสูตร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยครอบคลุมขั้นตอนต่าง ๆ ตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การปรับปรุงหลักสูตร และการติดตามประเมินผล ดังนี้ วิธีการคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษา คือ ใช้วิธีสอบเพื่อวัดระดับความรู้ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เพื่อประเมินพื้นฐานความรู้ ใช้วิธีพิจารณารับเข้าเรียนจากประสบการณ์การทำงาน งบประมาณเพื่อการศึกษา คือ จ่ายค่าธรรมเนียม แบบเรียกเก็บแบบเหมาจ่ายตลอดหลักสูตร แบ่งจ่ายเป็นรายงวด แบบเป็นรายเทอม เวลาเรียน คือ จัดการศึกษาในเวลาราชการ (จันทร์ – ศุกร์) จัดการศึกษาช่วงเวลาเย็นหลังเลิกงาน ทั้งใน-นอกเวลาราชการ จัดการศึกษานอกเวลาราชการ (เสาร์-อาทิตย์)

หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ที่เปิดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ที่มีคุณสมบัติมีคุณวุฒิตรงตามที่หลักสูตรกำหนดและเป็นผู้รับผิดชอบต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในกฎระเบียบและข้อบังคับทุกประการ

อาจารย์ประจำหลักสูตร หมายถึง อาจารย์ที่มีคุณสมบัติมีคุณวุฒิตรงตามที่หลักสูตรกำหนดและเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ตามที่กำหนดไว้ในกฎ ระเบียบ และข้อบังคับทุกประการของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย หมายถึง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ชาย หญิง บรรพชิต

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ ไม่เกิน 24 ปี 25-35 ปี 36-45 ปี 46 ปีขึ้นไป

อาชีพ หมายถึง ของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ รับราชการ/พนักงานราชการ/พนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน

การตัดสินใจในการศึกษาต่อ หมายถึง การตัดสินใจในการศึกษาต่อ ระดับปริญญาโท ของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม คือ ทันที ภายในระยะเวลา 1 ปี ภายในระยะเวลา 2-3 ปี อยู่ระหว่างการตัดสินใจ ไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

รายได้ต่อเดือน หมายถึง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ ไม่เกิน 15,000 บาท 15,001 - 25,000 บาท 25,001- 35,000 บาท 35,001 บาท ขึ้นไป

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

2. ทำให้ทราบเปรียบเทียบความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ การตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท และรายได้ต่อเดือน

3. ทำให้ทราบถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

4. นำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณ ราชวิทยาลัย” ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร

2.1.1 ความหมายหลักสูตร

2.1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

2.1.4 องค์ประกอบของหลักสูตร

2.1.4 ลักษณะของหลักสูตรที่ดี

2.2 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2563)

2.3 บริบทของพื้นที่วิจัย

2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับหลักสูตร

2.1.1 ความหมายของหลักสูตร

ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 1272) ได้ให้ความหมาย หลักสูตร หมายถึง ประมวลวิชาและ กิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในสถานศึกษา เพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546: 7-9) ให้ความหมายคำว่า หลักสูตร หมายถึง กลุ่มรายวิชาที่จัดอย่าง มี ระบบหรือลำดับวิชาที่บังคับสำหรับการจัดการศึกษา และหรือแผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือ โปรแกรมประสบการณ์การเรียนรู้หรือกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ที่จัดเตรียมไว้ โครงการที่ ประมวลความรู้ และประมวลประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดให้ผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความมุ่งหมาย และบรรลุเป้าหมายที่กำหนด การเลือก หรือการจัดเนื้อหาวิธีการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลภายใต้คำแนะนำของผู้สอน การจำแนก องค์ประกอบของหลักสูตรอาจแตกต่างกันบ้างในรายละเอียด แต่ในหลักใหญ่มีประเด็นที่ เหมือนกัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้หลักสูตรสามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นันทน์ภัท รัตนศิลป์ชัย (2553 : 6) ได้ให้ความหมาย หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ และกิจกรรมทั้งหมดยุทธศาสตร์ที่หน่วยงานทางการศึกษาหรือสถานศึกษาจัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ พัฒนาทักษะและส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด โดยอาศัยการประเมินผลเพื่อตรวจสอบยืนยันผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

ประสาธ เนืองเฉลิม (2553 : 19) ได้ให้ความหมาย หลักสูตร หมายถึง เอกสารและแนวทาง ในการจัดการเรียนการสอนที่ประกอบด้วยเนื้อหาสาระของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร เนื้อหาสาระการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่จะให้แก่ผู้เรียน และกระบวนการประเมินผล การเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนซึ่งถูกกำหนดขึ้นโดยผู้พัฒนาหลักสูตรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 24) ได้กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ หรือ กิจกรรมที่จัดสร้างขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ด้านการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ และ วัฒนธรรมทั้งภายในและภายนอกสังคมให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ไว้ นอกจากนี้หลักสูตรยังมีความหมายเป็น 3 ประการ 1) หลักสูตรเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎี หลักการและการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามที่มุ่งหวังไว้ 2) หลักสูตรเป็นระบบในการจัดการศึกษาโดยมีปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ ครู นักเรียน วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ กระบวนการ (Process) ได้แก่ การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ผลผลิต (Output) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสำเร็จทางการศึกษา3) หลักสูตรเป็นแผนการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งประสงค์จะอบรมแก่ผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ

รุจิร ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545 : 77) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตร มาจาก ภาษาละติน ว่า Race Course แต่เมื่อพามาใช้ในการศึกษาหลักสูตร คือ แผนการเรียน ประกอบด้วย เป้าหมาย และจุดประสงค์เฉพาะที่จะนำเสนอและจัดการเนื้อหาซึ่งจะรวมถึง แบบของการเรียนการสอนตามจุดประสงค์และท้ายที่สุดจะต้องมีการประเมินผลลัพธ์ ทางการเรียน

พระมหาสายัณห์ วงศ์สุรินทร์ (2564 : 5) หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ หรือชุดประสบการณ์ที่กำหนดขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถของนักเรียนให้เจริญงอกงามทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาตลอดจนทำให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดเอาไว้

Taba, Hilda (1962 : 10-11) กล่าวว่า “หลักสูตร” หมายถึง เอกสารที่จัดทำขึ้น เพื่อระบุเป้าหมายและวัตถุประสงค์การเรียนรู้เนื้อหาสาระ กิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรเป็นการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหลักสูตรอันเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ในด้านการวางจุดมุ่งหมายการจัดเนื้อหาการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายใหม่ที่วางไว้

Shaver and Berlak (1968 : 9) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง กิจกรรมที่ครูให้ นักเรียนได้เล่นเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ จากความหมายของหลักสูตรที่กล่าวมา สรุป ความหมายของหลักสูตร คือ การวางแผนดำเนินงานอย่างเป็นระบบในการจัดกิจกรรมให้แก่ ผู้เรียน เพื่อมุ่งพัฒนาคน พัฒนางาน พัฒนาชีวิต และสังคมตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

Carter V. Good (1973 : 7) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ คือ

1. หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เป็นระบบให้ผู้เรียนได้ศึกษาเพื่อจบชั้น เช่น หลักสูตรสังคมศึกษา ศิลปศึกษา เป็นต้น
2. หลักสูตร คือ ค่าโครงทั่วไปของเนื้อหาหรือสิ่งเฉพาะที่ต้องสอน ซึ่งโรงเรียนจัด ได้แก่ เด็กเพื่อให้มีความรู้ขั้นพื้นฐานให้สามารถเข้าเรียนต่อในวิชาชีพต่อไปได้
3. หลักสูตร คือ กลุ่มวิชา หรือประสบการณ์ที่สอนเพื่อกำหนดไว้ให้นักเรียนได้เล่าเรียนภายใต้การแนะนำของโรงเรียน

Saylor and et all (1981 : 8) ได้กล่าวไว้ว่า ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่าเป็นแผนที่สำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้ให้แก่บุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เพื่อบรรลุเป้าหมาย หรือจุดหมายที่วางไว้ โดยมีโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ

Beauchamp (1981 : 61-62) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรใน 3 สถานะด้วยกัน คือ

1. ความหมายของหลักสูตรในขอบเขตของศาสตร์สาขาหนึ่ง ซึ่งศึกษาถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตรวิธีใช้หลักสูตร
2. ความหมายของหลักสูตรในขอบเขตของข้อกำหนดเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เขียนขึ้นอย่างเป็นทางการซึ่งตามความหมายนี้หมายถึงเอกสารที่เขียนขึ้นอย่างเป็นทางการซึ่งในเอกสารประกอบด้วยรายละเอียดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอนข้อกำหนดเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรวมทั้งกำหนดเวลาสำหรับการเรียนการสอนด้วย
3. ความหมายของหลักสูตรในขอบเขตของระบบ

Posner (1992 : 23) ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 2 แนว คือ

1. หลักสูตร คือ เนื้อหาหรือวัตถุประสงค์ที่โรงเรียนทำให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่ดี ยุทธวิธีการเรียนการสอนที่ครูวางแผนใช้ตามความแตกต่างด้านแนวคิดขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างหลักสูตรในฐานะเป็นเป้าหมายของการศึกษา เช่น ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้ และหลักสูตรในฐานะเป็นวิธีที่คาดหวังทางการศึกษา
2. หลักสูตร คือ สภาพที่แท้จริงของนักเรียนมากกว่าที่จะเป็นวิธีการที่วางแผนเอาไว้ หรือเป็นประสบการณ์หรือการเรียนรู้

Beane (1986 : 34 - 35) สรุปความหมายของหลักสูตรไว้โดยใช้เกณฑ์ความเป็นรูปธรรม ไปสู่นามธรรม และจากการยึดโรงเรียนเป็นศูนย์กลางไปสู่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยได้อธิบายไว้ดังนี้

1. หลักสูตร คือ ผลผลิตที่เกิดขึ้นจากกระบวนการจัดการศึกษา
2. หลักสูตร คือ โครงการหรือแผนการในการจัดการศึกษา
3. หลักสูตร คือ การเรียนรู้ที่กาหนดไว้ซึ่งมีความหมาย
4. หลักสูตร คือ ประสบการณ์ของผู้เรียน

Oliva (2005:7) ได้กล่าวว่า หลักสูตร คือ แผนงาน หรือโครงการที่จัดประสบการณ์ทั้งหมดให้แก่ผู้เรียน โดยแผนงานต่าง ๆ จะถูกกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร มีขอบเขตกว้างขวาง หลากหลาย เพื่อเป็นแนวทางการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่ต้องการ ซึ่งหลักสูตรอาจเป็นหน่วย (unit) เป็นรายวิชา (course) หรือเป็นรายวิชาย่อย (sequence of courses) ทั้งนี้แผนงาน หรือโครงการทางการศึกษา ดังกล่าวอาจจัดขึ้นได้ทั้งในและนอกชั้นเรียน ภายใต้การบริหารและการดำเนินงานของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง คือ แผนการจัดการศึกษาที่ออกแบบมาเพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

สันต์ ธรรมบำรุง (2527 : 8) กล่าวว่า ความสำคัญของหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นแผนปฏิบัติงานหรือเครื่องชี้ทางปฏิบัติงานของครู เพราะหลักสูตรจะกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลไว้เป็นแนวทาง
2. หลักสูตรเป็นข้อกำหนดแผนการเรียนการสอนอันเป็นส่วนร่วมของประเทศ เพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมายตามแผนการศึกษาของชาติ
3. หลักสูตรเป็นเอกสารของทางราชการ เป็นบัญญัติของรัฐบาลเพื่อให้บุคคลที่ทำการเกี่ยวข้องกับการศึกษาปฏิบัติตาม
4. หลักสูตรเป็นเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา เพื่อควบคุมการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาระดับต่าง ๆ และยังเป็นเกณฑ์มาตรฐานอย่างหนึ่งในการจัดสรรงบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ฯลฯ ของการศึกษาของรัฐแก่สถานศึกษาด้วย
5. หลักสูตรเป็นแผนดำเนินงานของผู้บริหารการศึกษา ที่จะอำนวยความสะดวกและควบคุม ดูแลติดตามผลให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของรัฐด้วย
6. หลักสูตรจะกำหนดแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและการพัฒนาการของเด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

วิชย ประสิทธิ์วุฒิเวช (2532 : 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา เป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นแนวทางในการจัดการศึกษาว่าเน้นหนักไปทางด้านใด อันเป็นผลโดยตรงแก่นักเรียนนักศึกษาและสังคม เปรียบเสมือนกับโครงการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง เนื่องจากหลักสูตรกำหนดแนวทางให้กับผู้สอน โดยกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ จะกลายเป็นข้อกำหนดแผนการเรียนการสอน ในลักษณะของส่วนรวมทั่วประเทศเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายตามแผนการศึกษาชาติ ดังนั้นหลักสูตรจึงเป็นเอกสารของทางราชการเพื่อให้บุคคลที่ทำการเกี่ยวข้องกับการศึกษาได้ปฏิบัติตามหลักสูตรจึงเป็นเอกสารที่สำคัญยิ่ง ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาหลักสูตรเป็นลำดับขั้นและเป็นเอกสารหลักสูตรเล่มอื่น ๆ ต่อไป

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 10-13) กล่าวว่า หลักสูตรมี 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ความสำคัญของหลักสูตรต่อการศึกษา ในการจัดการศึกษาให้แก่พลเมืองในประเทศจะต้องมีหลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางและเป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษาสำหรับควบคุมการเรียนการสอนในแต่ละระดับการศึกษา หลักสูตรจะเป็นเครื่องชี้แนวทางในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนให้มุ่งไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน

2. ความสำคัญของหลักสูตรต่อการสอน หลักสูตรเป็นแผนแม่บทสำคัญต่อการจัดการศึกษาทุกระดับ หลักสูตรจะระบุสิ่งที่สอนในโรงเรียน ระบุสิ่งที่ผู้เรียนควรจะรู้ ดังนั้น ครูผู้สอนจะต้องอาศัยหลักสูตรเพื่อช่วยในการสอน โดยศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจ แล้วนำไปแปลงเป็นภาคปฏิบัติหรือการสอนเพื่อให้ได้ผลการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ หลักสูตรและการสอนจึงมีความสัมพันธ์กัน เพราะถ้าปราศจากหลักสูตรแล้วการสอนก็ไม่อาจดำเนินการไปอย่างเป็นระบบระเบียบ และมีทิศทางและถ้ามีเพียงหลักสูตรแต่ไม่มีการสอน การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลตามที่มุ่งหวังคงไม่บังเกิดขึ้น

วินัย จันทรวงศ์ (2540 : 14) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า

1. เป็นเอกสารทางราชการที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ทางการศึกษานำไปปฏิบัติ
2. เป็นมาตรฐานและเครื่องมือทางการศึกษาที่ควบคุมการเรียนการสอนในระดับของสถานศึกษาให้ถึงเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ
3. หลักสูตรเป็นแม่บทสำคัญต่อการจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกวิชา
4. หลักสูตรเป็นเครื่องมือชี้ความเจริญของชาติ
5. หลักสูตรเป็นแนวดำเนินงานของผู้บริหารการศึกษาในการควบคุมติดตามผลให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของชาติ
6. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการให้ความรู้ ทักษะ ความสามารถความประพฤติที่มีประโยชน์ต่อสังคมในการพัฒนาเยาวชน

ขวลิต ชูกำแพง (2551 : 29) ได้สรุปความสำคัญของหลักสูตรเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. หลักสูตรเปรียบเสมือนแม่พิมพ์ของประชาชนในประเทศ ซึ่งคนที่จบการศึกษาในแต่ละระดับในประเทศ หลักสูตรจะเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะของคนที่จะจบการศึกษาในระดับนั้น ๆ
2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการศึกษา ถ้าประเทศหรือการศึกษาระดับใดมีหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ จะสะท้อนถึงการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพตามมา
3. หลักสูตรเป็นแนวทางในการให้การศึกษา ซึ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแลติดตามผลของการศึกษาได้ทั้งผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกคน
4. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางความรู้ ตลอดจนการจัดประสบการณ์ของครูผู้สอน ซึ่งการศึกษาในแต่ละระดับจะมีองค์ความรู้และประสบการณ์ที่แตกต่างกันไป
5. หลักสูตรเป็นเครื่องทำนายอนาคตการศึกษาของชาติ อนาคตการศึกษาของชาติย่อมมาจากหลักสูตรที่มีวิสัยทัศน์ ที่มีการวางกรอบเนื้อหาที่เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553 : 13) ได้สรุปความสำคัญของหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นเสมือนเบ้าหลอมพลเมืองให้มีคุณภาพ
2. หลักสูตรเป็นมาตรฐานของการจัดการศึกษา
3. หลักสูตรเป็นโครงการและแนวทางในการจัดการศึกษา
4. ในระดับโรงเรียนหลักสูตรจะให้แนวปฏิบัติแก่ครู
5. หลักสูตรเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของเด็กตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา
6. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ว่า ผู้เรียนและสังคมควรจะได้รับสิ่งใดบ้างที่จะเป็นประโยชน์แก่เด็กโดยตรง
7. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดว่าเนื้อหาวิชาอะไรบ้างที่จะช่วยให้เด็กมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างราบรื่น เป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคม
8. หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนด ว่า วิธีการดำเนินชีวิตของเด็กให้เป็นไปด้วยความราบรื่นและผาสุกเป็นอย่างไร
9. หลักสูตรย่อมทำนายลักษณะของสังคมในอนาคตว่าจะเป็นอย่างไร
10. หลักสูตรย่อมกำหนดแนวทางความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ ทักษะและเจตคติของผู้เรียนในอันที่จะอยู่ร่วมกันในสังคม และบำเพ็ญให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและชาติบ้านเมือง

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554 : 7) กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. หลักสูตรเป็นแผนและแนวทางในการจัดการศึกษาของชาติให้บรรลุตามความมุ่งหมายและนโยบาย

2. หลักสูตรเป็นหลักและเป็นแนวทางในการวางแผนวิชาการ การจัดการและการบริหาร การศึกษา การสรรหาและพัฒนาบุคลากร การจัดวัสดุอุปกรณ์ นวัตกรรมการเรียนการสอน งบประมาณ อาคารสถานที่ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร

3. หลักสูตรเป็นเครื่องมือในการควบคุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของประเทศและสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่น

4. ระบบหลักสูตรจะกำหนดความมุ่งหมาย ขอบข่ายของเนื้อหา แนวทางการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน แหล่งทรัพยากรและการประเมินผลสำหรับการจัดการศึกษาของครูและผู้บริหาร

5. หลักสูตรจะเป็นเครื่องบ่งชี้ทิศทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับแนวโน้มการพัฒนาสังคมของประเทศ

สุวรรณา รัตนธรรมเมธี (2554 : 13) สรุปความสำคัญของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษา เพราะเป็นกรอบกำหนดที่ใช้ปฏิบัติร่วมกันในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม บรรลุตามจุดหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้

มารุต พัฒนาผล (2562 : 4-5) กล่าวว่า หลักสูตรมีความสำคัญหลายประการทั้งต่อสังคมและประเทศชาติ บุคลากรทางการศึกษา ผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เรียน ดังนี้

1. หลักสูตรมีความสำคัญต่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ในฐานะที่เป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพของประชากรในอนาคต ว่า ควรมีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างไร

2. หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาในฐานะที่เป็นหลักหรือหัวใจของการจัดการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน เพราะหลักสูตรได้กำหนดเป้าหมายของการศึกษา เนื้อหาสาระ แนวการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล การบริหารจัดการ การประกันคุณภาพที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่เพื่อให้หลักสูตรบรรลุเป้าประสงค์ของหลักสูตร

3. หลักสูตรมีความสำคัญต่อผู้บริหารการศึกษาในฐานะเป็นกรอบการกำหนดนโยบายทางการศึกษา ให้สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรตลอดจนการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดและการส่งเสริมและควบคุมคุณภาพการศึกษา

4. หลักสูตรมีความสำคัญต่อผู้สอนในฐานะที่เป็นเครื่องมือชี้แนะแนวทางการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน เพราะหลักสูตรจะทำให้ผู้สอนทราบเกี่ยวกับจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ

แนวการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดและประเมินผล ซึ่งจะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ นอกจากนี้ หลักสูตรยังช่วยให้ผู้สอนตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในการที่จะส่งเสริมคุณภาพของผู้เรียนตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

5. หลักสูตรมีความสำคัญที่มีต่อผู้เรียนและผู้ปกครองในฐานะที่ช่วยให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับการเข้ารับการศึกษ เช่น เนื้อหาสาระ ระยะเวลา ความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์เมื่อสำเร็จการศึกษา เป็นต้น อีกทั้งยังช่วยในการวางแผนการเรียนตลอดหลักสูตรและการศึกษาต่อได้อย่างเป็นระบบ

6. หลักสูตรมีความสำคัญต่อชุมชนในฐานะที่เป็นเครื่องมือพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นสมาชิกคนหนึ่งของชุมชน ให้มีคุณลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ซึ่งแต่ละชุมชนอาจมีความต้องการที่แตกต่างกัน จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาทุกระดับ และใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษาสำหรับควบคุมการเรียนการสอนในแต่ละระดับการศึกษา ตลอดจนเป็นเครื่องชี้วัดถึงความสำเร็จของชาติ หลักสูตรถือเป็นหัวใจของการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาเพราะนำไปสู่ภาคการปฏิบัติ โดยมีรายละเอียดในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ ทักษะ มีคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีสามารถดำเนินชีวิตด้วยความผาสุก

จรัส บัวศรี (2542 : 9-11) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของหลักสูตรที่สอดคล้องกัน ดังนี้

1. ความสำคัญต่อการศึกษา ได้แก่

1.1 เป็นแนวทางและเป็นเกณฑ์มาตรฐานทาง การศึกษาสำหรับควบคุมในแต่ละระดับการศึกษาว่าการศึกษานี้ในแต่ละระดับต่าง ๆ จะดีหรือไม่ดี

1.2 เป็นเครื่องมือในการแปลงจุดมุ่งหมายและนโยบายทางการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติในสถาบันการศึกษาระดับต่าง ๆ

1.3 เป็นเสมือนกับหางเสือที่จะคอยกำหนดทิศทางให้การเรียนการสอน เป็นไปตามความมุ่งหมายของการศึกษา หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ เป็นเครื่องชี้แนะทางในการจัดการ เรียนรู้และประสบการณ์แก่ผู้เรียนซึ่งจะต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มุ่งสู่ จุดหมายเดียวกัน

1.4 เป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาและเป็นเครื่องชี้ถึงความสำเร็จของชาติ ถ้าประเทศใดมีหลักสูตรที่เหมาะสม ทันสมัย และมีประสิทธิภาพ คนในประเทศนั้นย่อมมีความรู้และ ศักยภาพในการพัฒนาประเทศได้อย่างเต็มที่

2. ความสำคัญต่อการสอน ได้แก่

2.1 เป็นแม่บทสำคัญต่อการจัดการศึกษาในทุกระดับ และทุกสาขาวิชา หลักสูตรจะระบุสิ่งที่คาดหวังจะเกิดขึ้นกับผู้เรียนและแนวทางในการจัดให้ ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ต่าง ๆ ตามต้องการ หลักสูตรจึงเปรียบเสมือนกับพิมพ์เขียวของแปลนบ้าน ที่ใช้ในการสร้างบ้าน

2.2 เป็นกระบวนการหรือวิธีการ (the Means) ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมการ เรียนรู้ และเนื้อหาวิชา ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายหรือจุดประสงค์ตามที่หลักสูตรได้ระบุไว้

2.3 เป็นเสมือนกับแผนที่เดินเรือซึ่งแสดงเส้นทางและทิศทางที่จะไปให้ถึงจุดหมายปลายทางที่เรา ต้องการ ครูผู้สอนเปรียบเสมือนกับต้นเรือที่จะนำพาผู้เรียนซึ่งเปรียบเสมือนผู้โดยสาร ไปให้ถึงที่หมาย

สรุปได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษา เพราะเป็นตัวกำหนดคุณภาพ ของการศึกษา และเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนา ประเทศชาติ กล่าวคือ 1) หลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา เป็นตัวกำหนดทิศทางในการ จัดการเรียนการสอน ทั้งในเรื่องของเนื้อหา วิธีการสอน และการวัดผล 2) หลักสูตรเป็นมาตรฐานใน การประเมินผล และเป็นเกณฑ์ในการวัดว่าผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ 3) เป็นเครื่องมือใน การพัฒนาผู้เรียน โดยหลักสูตรที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ 4) หลักสูตร เป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างโรงเรียน สังคม และตลาดแรงงาน ซึ่งหลักสูตรที่ดีจะต้องสอดคล้องกับ ความต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน และ 5) หลักสูตร เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ ซึ่งหลักสูตรที่ดีจะช่วยให้พัฒนาคนให้มีคุณภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศในระยะยาว

2.1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

หลักสูตร นั้นเปรียบเสมือนแผนที่ในการเดินทางทางการศึกษา ที่จะนำพาผู้เรียนไปสู่จุดหมาย ปลายทางที่ต้องการ องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้หลักสูตรสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพนั้นประกอบด้วย ส่วนหลัก ๆ นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตร ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2546 : 11-12) ได้กล่าวว่า หลักสูตรที่ดีจะต้องประกอบด้วย องค์ประกอบต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันโดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (Aim and specific objectives)
2. เนื้อหาสาระของหลักสูตร (Content)
3. กิจกรรมและรูปแบบการเรียนการสอน (Learning and teaching implies)
4. การวัดประเมินผล (Evaluation)

นอกจากองค์ประกอบ 4 ส่วนนี้แล้วได้เสนอว่าหลักสูตรอาจเพิ่มองค์ประกอบอื่นเข้าไปก็ได้เช่น

1. หลักการคือทิศทางหรือแนวทางซึ่งจะนำไปสู่จุดหมายของหลักสูตร
2. โครงสร้างเป็นการกำหนดกลุ่มวิชาหรือรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร
3. มาตรฐานการเรียนรู้เป็นส่วนที่กำหนดขึ้นสำหรับเป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของ ผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตร
4. การประกันคุณภาพของหลักสูตร
5. สื่อการจัดการเรียนรู้

อรรถ บัวศรี (2542 : 8-9) ได้สรุปองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. เป้าประสงค์และนโยบายทางการศึกษา (Educational goals and policies) เป็นสิ่งที่รัฐต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษา
2. จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum aims) เป็นผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากเรียนจบหลักสูตรแล้ว
3. รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร (Types and structures) เป็นลักษณะและแผนผังที่แสดงการแจกแจงรายละเอียดวิชาหรือกลุ่มวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์
4. จุดประสงค์ของวิชา (Subject objectives) เป็นผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนวิชานั้นไปแล้ว
5. เนื้อหา (Content) เป็นสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ทักษะและความสามารถที่ต้องการให้เกิดขึ้น รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ
6. จุดประสงค์ของการเรียนการสอน (Instructional objectives) เป็นการระบุถึงสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ มีทักษะและความสามารถหลังจากเรียนรู้เนื้อหาที่กำหนด
7. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน (Instructional strategies) เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมอย่างมีหลักเกณฑ์ เพื่อให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้
8. การประเมินผล (Evaluation) เป็นการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน
9. วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน (Curriculum materials and instructional media) ได้แก่ เอกสารสิ่งพิมพ์ แผ่นฟิล์ม แถบวีดิทัศน์ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เทคโนโลยีทางการศึกษา ที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

สายหยุด ภูปยุ (2555 : 8) ได้สรุปองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร 4 อย่าง คือ

1. จุดมุ่งหมายหมายถึง ความตั้งใจหรือความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้ที่จะผ่านหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสำคัญ เพราะเป็นตัวกำหนดทิศทางและขอบเขตในการให้การศึกษาแก่ผู้เรียน ช่วยในการเลือกเนื้อหาและกิจกรรม ตลอดจนใช้เป็นมาตรการอย่างหนึ่งในการประเมินผล
2. เนื้อหาสาระเมื่อกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้วกิจกรรมขั้นต่อไปคือ การเลือกเนื้อหาประสบการณ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ โดยดำเนินการตั้งแต่การเลือกเนื้อหาและประสบการณ์ การเรียงลำดับเนื้อหาสาระ พร้อมทั้งการกำหนดเวลาเรียนที่เหมาะสม
3. การนำหลักสูตรไปใช้เป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดทำวัสดุหลักสูตร ได้แก่ คู่มือครู เอกสารหลักสูตร แผนการสอน แนวการสอน และ

แบบเรียน เป็นต้น การจัดเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรและสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดโต๊ะ เก้าอี้ ห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์ในการเรียน จำนวนครูและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ การดำเนินการสอน เป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดในขั้นการนำหลักสูตรไปใช้ เพราะหลักสูตรจะได้ผลหรือไม่ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการสอนของครู ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ในด้านการถ่ายทอดเนื้อหา ความรู้ การวัดและประเมินผล จิตวิทยาการสอน ตลอดจนทั้งปรัชญาการศึกษาของแต่ละระดับ จึงจะทำให้การเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

4. การประเมินผลหลักสูตร การหาคำตอบว่า หลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ใน จุดมุ่งหมายหรือไม่ มากน้อยเพียงใดและอะไรเป็นสาเหตุ การประเมินผลหลักสูตรเป็นงานใหญ่และมีขอบเขตกว้างขวาง ผู้จะประเมินจำเป็นต้องวางโครงการประเมินผลไว้ล่วงหน้า

Ralph Tyler (1949 : 1) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรว่า มี 4 องค์ประกอบ คือ

1. จุดมุ่งหมาย 2. ประสบการณ์ 3. วิธีการจัดประสบการณ์ 4. วิธีการประเมิน

Taba (1962 : 10) ได้ให้ความเห็นว่า หลักสูตรไม่ว่าจะมีรูปแบบอย่างไรจะมีองค์ประกอบ อย่าง น้อยที่สุด 4 อย่าง คือ

1. วัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะวิชา
2. เนื้อหาวิชา และจำนวนชั่วโมงสำหรับการสอนแต่ละวิชา
3. กระบวนการเรียนการสอน
4. วิธีการประเมินผล

สรุปได้ว่า องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้หลักสูตรสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพนั้นประกอบด้วย ส่วนหลัก ๆ ดังนี้ 1) จุดมุ่งหมาย (Objectives) คือ เป้าหมายที่ต้องการให้ผู้เรียนบรรลุหลังจากเรียน จบหลักสูตร ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ทักษะ หรือคุณลักษณะต่าง ๆ 2) เนื้อหาสาระ (Content) คือ สิ่ง ที่ผู้เรียนจะต้องศึกษาเรียนรู้ เช่น วิชาต่าง ๆ ข้อมูล ข้อเท็จจริง แนวคิด ทฤษฎี เป็นต้น 3) กระบวนการเรียนรู้ (Process) คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและเกิดการเรียนรู้ เช่น การบรรยาย การอภิปราย การปฏิบัติจริง การศึกษาค้นคว้า เป็นต้น และ 4) การวัดและประเมินผล (Evaluation) คือ วิธีการตรวจสอบว่าผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ เช่น การสอบ การทำรายงาน การนำเสนอผลงาน เป็นต้น

2.1.4 ลักษณะของหลักสูตรที่ดี

สุนีย์ ภูพันธ์ (2546 : 19-20) ได้กล่าวถึง หลักสูตรที่ดีย่อมส่งผลดีต่อการบริหารหลักสูตรและ การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน เพราะใช้เป็นแนวทาง สำหรับผู้บริหารและครูนำไปสู่การปฏิบัติที่มี ประสิทธิภาพต่อไป หลักสูตรที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. ตรงตามความมุ่งหมายของการศึกษา
2. ตรงตามลักษณะของพัฒนาการของเด็กในวัยต่าง ๆ

3. ตรงตามลักษณะวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และเอกลักษณ์ของชาติ
4. มีเนื้อหาสาระของเรื่องที่สอนบริบูรณ์เพียงพอที่จะช่วยให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็นและมีพัฒนาการในทุกด้าน
5. สอดคล้องกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน คือ จัดวิชาทักษะ และวิชาเนื้อหาให้เหมาะสมกันในอันที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเจริญงอกงามทุกด้าน
6. หลักสูตรที่ดีควรสำเร็จขึ้นด้วยความร่วมมือของทุกฝ่ายเพื่อจะได้ผลดีควรจัดทำเป็นรูปคณะกรรมการ
7. หลักสูตรที่บูรณาการกับวิชาต่าง ๆ และบูรณาการกับชีวิตจริงได้ เพื่อนำไปสู่การเตรียมอนาคต
8. หลักสูตรที่มีแนวความคิดจากความต้องการหรือสิ่งที่เป็นปัญหาที่สอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เพื่อการแก้ปัญหาของผู้เรียน และชุมชนอย่างแท้จริง
9. หลักสูตรที่ดีจะต้องยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมกับสภาพการณ์ต่าง ๆ
 - 9.1 ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม
 - 9.2 ความเป็นอยู่ การดำรงชีวิต และทรัพยากรธรรมชาติ
 - 9.3 ความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมอันแสดงลักษณะของสังคม
 - 9.4 ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์
 - 9.5 ความเปลี่ยนแปลงทางปรัชญาการศึกษา
 - 9.6 ความเปลี่ยนแปลงแนวความคิดทางจิตวิทยา
 - 9.7 ความเปลี่ยนแปลงในจุดประสงค์ของการศึกษา ซึ่งมุ่งส่งเสริมให้นักเรียนมีสัจจะแห่งตน มีมนุษยสัมพันธ์ มีประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ ความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองดี
 - 9.8 วิวัฒนาการทางด้านอุตสาหกรรม และภาวะความเป็นอยู่ของสังคมที่เปลี่ยนไป ระบบการปกครองประเทศที่เปลี่ยนแปลง
 - 9.9 ความเปลี่ยนแปลงทางด้านอื่น ๆ ได้แก่ การบริหารการศึกษา อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา วิธีสอนและการประเมินผลการศึกษา
10. หลักสูตรที่ดีจะต้องให้นักเรียนได้เรียนรู้ต่อเนื่องกันไป และจะต้องเรียงลำดับความยากง่ายไม่ให้ขาดตอนจากกัน
11. หลักสูตรที่ดีจะต้องมีประสบการณ์ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิต เพื่อให้มีความเป็นอยู่อย่างผาสุก
12. หลักสูตรที่ดีจะต้องเพิ่มพูน และส่งเสริมทักษะเบื้องต้นที่จำเป็นของผู้เรียน
13. หลักสูตรที่ดีย่อมส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ เจตคติ ความคิดริเริ่ม มีความคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินชีวิต

14. หลักสูตรที่ดีจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนทำงานเป็นอิสระ และทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ เพื่อพัฒนาให้รู้จักการอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย

15. หลักสูตรที่ดีย่อมบอกแนวทาง วิธีสอน และอุปกรณ์สื่อการสอนประกอบเนื้อหาสาระที่จะสอนไว้อย่างเหมาะสม

16. หลักสูตรที่ดีย่อมมีการประเมินผลอยู่ตลอดเวลาเพื่อทราบข้อบกพร่องในอันที่จะปรับปรุงให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

17. หลักสูตรที่ดีจะต้องจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และมีโอกาสแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ

18. หลักสูตรที่ดีต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหา

19. หลักสูตรที่ดีจะต้องจัดประสบการณ์ที่มีความหมายต่อชีวิตของผู้เรียน

20. หลักสูตรที่ดี จะต้องจัดประสบการณ์และกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกอย่างเหมาะสมตามความสนใจ ความต้องการ และความสามารถของแต่ละบุคคล

21. หลักสูตรที่ดีจะต้องวางกฎเกณฑ์ไว้อย่างเหมาะสมแก่การนำไปปฏิบัติและสะดวกแก่การวัดและประเมินผล

สายหยุด ญูปย (2555 : 9)กล่าวว่า หลักสูตรที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1. ตรงตามความมุ่งหมายของการศึกษา
2. ตรงตามลักษณะของพัฒนาการของผู้เรียนในวัยต่าง ๆ
3. ตรงตามลักษณะวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และเอกลักษณ์ของชาติ
4. มีเนื้อหาสาระของเรื่องที่สอนสมบูรณ์เพียงพอ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็นและมีพัฒนาการในทุกด้าน

5. สอดคล้องกับวิถีชีวิตประจำวันของผู้เรียน คือ จัดวิชาทักษะ และวิชาเนื้อหาให้เหมาะสมกันในอันที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเจริญงอกงามทุกด้าน

6. หลักสูตรที่ดีต้องยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมกับสภาพการณ์

7. หลักสูตรที่ดีต้องให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ต่อเนื่องกันไปเรียงลำดับความยากง่ายไม่ให้ขาดตอนจากกัน

8. หลักสูตรที่ดี ย่อมส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ เจตคติ ความคิดริเริ่ม มีความคิดสร้างสรรค์

9. หลักสูตรที่ดี ต้องเกิดจากความร่วมมือของทุกฝ่าย

10. หลักสูตรที่ดีต้องวางกฎเกณฑ์ไว้อย่างเหมาะสมแก่การนำไปปฏิบัติและสะดวกแก่การวัดและประเมินผล

สรุปได้ว่า หลักสูตรที่ดีนั้นเป็นมากกว่าแค่การรวบรวมเนื้อหาสาระต่าง ๆ เข้าด้วยกัน แต่เป็นการออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพอย่างเต็มที่ ลักษณะของหลักสูตรที่ดีโดยสรุปมีดังนี้ 1) สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม ตรงกับความสนใจและความสามารถของผู้เรียน หลักสูตรควรตอบสนองความแตกต่างของแต่ละบุคคล สอดคล้องกับบริบททางสังคม เชื่อมโยงกับความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตและทำงาน 2) มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว สื่อสารเป้าหมายให้ผู้เรียนเข้าใจ เพื่อให้ผู้เรียนมีทิศทางในการเรียนรู้ 3) มีเนื้อหาสาระที่ครอบคลุมและทันสมัย เนื้อหาสาระมีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ครอบคลุมทุกมิติที่จำเป็นต่อการพัฒนาผู้เรียน มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตจริง ช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง 4) มีกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย กิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม เช่น การอภิปราย การปฏิบัติจริง การทำงานกลุ่ม ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ 5) มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ประเมินทั้งกระบวนการและผลลัพธ์: เพื่อให้เห็นภาพการพัฒนาของผู้เรียนอย่างรอบด้าน ใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การสอบ การทำโครงการ การนำเสนอ 6) มีความยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการออกแบบเพื่อให้ผู้เรียนเป็นเจ้าของการเรียนรู้ 7) ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา กระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งคำถามและค้นหาคำตอบ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดที่สำคัญ ฝึกให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง

2.2 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2563)

ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย : หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาษาอังกฤษ : Master of Education Program in Educational

Administration

ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย ชื่อเต็ม : ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)

ชื่อย่อ : ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)

ภาษาอังกฤษ ชื่อเต็ม : Master of Education (Educational Administration)

ชื่อย่อ : M.Ed. (Educational Administration)

วิชาเอก : การบริหารการศึกษา

จำนวนหน่วยกิต : ตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 42 หน่วยกิต

อาชีพที่สามารถประกอบอาชีพได้หลังสำเร็จการศึกษา :

- 8.1 รับราชการครู และเป็นผู้บริหารสถานศึกษา
- 8.2 เป็นผู้บริหารการศึกษา
- 8.3 เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย
- 8.4 เป็นนักวิชาการอิสระ
- 8.5 เป็นอาชีพที่นักศึกษาประกอบอาชีพอยู่ก่อน

ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญา ความสำคัญ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญาและความสำคัญ

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563) เป็นหลักสูตรที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษาและมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล ซึ่งมีปรัชญา คือ “พัฒนาผู้นำทางการศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นสากล เปี่ยมด้วยคุณธรรม จริยธรรมตามแนวพุทธศาสนา” มุ่งผลิตบัณฑิตทางการบริหารการศึกษาให้เป็นนักวิชาการและนักวิชาชีพที่มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์หรือมีความสำคัญในแง่ของการพัฒนางาน สังคม และประเทศ ให้สามารถบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสระ รวมทั้งให้มีความสามารถในการสร้างสรรค์วงจรความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างต่อเนื่อง มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาของมหาวิทยาลัย คือ ความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา และสอดคล้องกับปรัชญาของบัณฑิตวิทยาลัย คือ ส่งเสริมศึกษา ค้นคว้าวิจัย เพื่อองค์ความรู้คู่คุณธรรม

ระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

การจัดการศึกษาใช้ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ ใน 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ และเป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ว่าด้วยการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2563

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภาวิชาการกำหนด

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ภาคปกติ เรียนในวันจันทร์-ศุกร์

- ภาคการศึกษาที่ 1 เดือน มิถุนายน - กันยายน
- ภาคการศึกษาที่ 2 เดือน พฤศจิกายน - กุมภาพันธ์
- ภาคการศึกษาฤดูร้อน เดือน มีนาคม - พฤษภาคม

ภาคนอกเวลาราชการ เรียนวันเสาร์-อาทิตย์

- ภาคการศึกษาที่ 1 เดือน มิถุนายน - กันยายน
- ภาคการศึกษาที่ 2 เดือน พฤศจิกายน - กุมภาพันธ์
- ภาคการศึกษาฤดูร้อน เดือน มีนาคม - พฤษภาคม

ทั้งนี้ให้เป็นไปตามประกาศของคณะหรือวิทยาลัย

3. โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563) มีโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

รายการ	จำนวนหน่วยกิต		
	แผน ก แบบ ก 1	แผน ก แบบ ก 2	แผน ข
หมวดวิชาเสริมพื้นฐาน (ไม่นับหน่วยกิต)	-	(6)	(6)
หมวดวิชาบังคับ ไม่น้อยกว่า	-	30	30
- วิชาบังคับพื้นฐานนับหน่วยกิต	-	9	9
- วิชาเอกบังคับเฉพาะสาขาวิชา	-	18	18
- วิชาบังคับฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ	3	3	3
หมวดวิชาเลือก	-	3	9
วิทยานิพนธ์ (Thesis)	42	12	-
สารนิพนธ์ (Thematic Paper)	-	-	6
จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	45	45	45

1. เงื่อนไขของหลักสูตร แผนก แบบ ก 1

1) นักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตร แผนก แบบ ก 1 ต้องเข้าร่วมสัมมนาตามที่คณะศึกษาศาสตร์กำหนด

2) นักศึกษาทั้งแผน ก และแผน ข ต้องสอบผ่านวิชาภาษาอังกฤษ ให้ผ่านในระดับ 70 คะแนน ขึ้นไป ตามเกณฑ์ MBU TEP

2. เงื่อนไขของหลักสูตร แผน ก แบบ ก 2 และ แผน ข

นักศึกษาผู้ที่ไม่ได้สำเร็จปริญญาตรีทางการศึกษา ต้องศึกษาวิชาเสริมพื้นฐานไม่นับหน่วยกิต จำนวน 3 รายวิชา คือ วิชา ED 51001 ประเด็นทางการบริหารในการศึกษา ED 51002 การสอนและการเรียนรู้โดยเทคโนโลยีดิจิทัล

ความหมายของอักษรเลขรหัสประจำวิชาและอักษรเลขรหัสหน่วยกิต

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563) ใช้ระบบรหัสวิชา ซึ่งประกอบด้วยอักษรและตัวเลขรวม 7 ตัว (ED xxxxx) โดยมีความหมายดังนี้

ลำดับอักษรเลขรหัส	อักษรเลขรหัส	ความหมาย
อักษรลำดับที่ 1-2	ED	คณะศึกษาศาสตร์
เลขลำดับที่ 1	4	ระดับปริญญาโท
เลขลำดับที่ 2	1	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
เลขลำดับที่ 3	0	วิชาเสริมพื้นฐานไม่นับหน่วยกิต
เลขลำดับที่ 3	1	วิชาบังคับพื้นฐาน
เลขลำดับที่ 3	2	วิชาบังคับเฉพาะสาขา
เลขลำดับที่ 3	3	วิชาบังคับการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพบริหารการศึกษา
เลขลำดับที่ 3	4	วิชาเลือก
เลขลำดับที่ 3	5	วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์
เลขลำดับที่ 4-5	01	ลำดับรายวิชาตามโครงสร้างของหลักสูตร

ตัวอย่าง

อักษรและเลขรหัสประจำวิชา เช่น ED 41001 หมายถึง ประเด็นทางการบริหารในการศึกษา

- ED หมายถึง คณะศึกษาศาสตร์
- เลข 4 หมายถึง ระดับปริญญาโท
- เลข 1 หมายถึง สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
- เลข 0 หมายถึง วิชาเสริมพื้นฐานไม่นับหน่วยกิต
- เลข 01 หมายถึง ลำดับวิชาที่ 1

อักษรและเลขรหัสหน่วยกิต เช่น น (บ-ป-ต) หมายถึง หน่วยกิต (บรรยาย-ปฏิบัติ-ศึกษาด้วยตนเอง)

3 (3-0-6)

- เลข 3 (นอกวงเล็บ) หมายถึง จำนวน 3 หน่วยกิต
- เลข 3 (ในวงเล็บ) หมายถึง บรรยาย 3 ชั่วโมง

- เลข 0 หมายถึง ไม่มีปฏิบัติ
- เลข 6 หมายถึง ศึกษาด้วยตนเอง 6 ชั่วโมง

3.1.4 รายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563) มีรายวิชาตามโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

1) หมวดวิชาเสริมพื้นฐาน (ไม่นับหน่วยกิต)

นักศึกษาที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาปริญญาบัณฑิตหรือเทียบเท่าทางการศึกษา ต้องศึกษาวิชาเสริมพื้นฐานเพิ่มเติม 2 รายวิชาดังต่อไปนี้ โดยไม่นับหน่วยกิต

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
ED 41001	ประเด็นทางการบริหารในการศึกษา Administrative Issues in Education	3 (3-0-6)
ED 41002	การสอนและการเรียนรู้โดยเทคโนโลยีดิจิทัล Teaching & Learning with Digital Technology	3 (3-0-6)

2) หมวดวิชาบังคับ

นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาปริญญาบัณฑิตหรือเทียบเท่าทุกสาขา ต้องศึกษาวิชาบังคับจำนวน 30 หน่วยกิต ประกอบด้วยรายวิชาบังคับพื้นฐาน รายวิชาบังคับเฉพาะสาขา และรายวิชาบังคับฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ ดังต่อไปนี้

(2.1) รายวิชาบังคับพื้นฐาน

นักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตร แผน ก แบบ ก 2 และ แผน ข ต้องศึกษาวิชาบังคับพื้นฐาน ซึ่งเป็นวิชาที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย จำนวน 9 หน่วยกิต ดังต่อไปนี้

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
ED 41103	สาระพุทธปรัชญาในพระไตรปิฎก Essence of Buddhist Philosophy in the Tipitaka	3 (3-0-6)
ED 41104	ทฤษฎีและการปฏิบัติกรรมฐาน Theory and Practice of Meditation	3(2-2-5)
ED 41105	การวิจัยทางการบริหารการศึกษา Research in Educational Administration	3 (3-0-6)

(2.2) วิชาบังคับเฉพาะสาขา

นักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตร แผน ก แบบ ก 2 และ แผน ข ต้องศึกษารายวิชาบังคับเฉพาะสาขา จำนวน 18 หน่วยกิต ดังต่อไปนี้

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
ED 41206	การวางแผนองค์การและการบริหารการเปลี่ยนแปลง Organization Planning and Change Management	3 (3-0-6)
ED 41207	คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร Morality and Ethics for Administrators	3 (3-0-6)
ED 41208	ภาวะผู้นำในองค์การทางการศึกษา Leadership in Educational Organizations	3 (3-0-6)
ED 41209	ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการ The Principal as Instructional Leader	3 (3-0-6)
ED 41210	การประกันคุณภาพการศึกษา Educational Quality Assurance	3 (3-0-6)
ED 41211	ศาสตร์พระราชทานเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ The King's Science for Sustainable Development of Professional Learning Community	3 (3-0-6)

(2.3) รายวิชาบังคับการฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ

นักศึกษาในหลักสูตรแผน ก แบบ ก 1 แผน ก แบบ ก 2 และแผน ข ต้องศึกษารายวิชาบังคับฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ จำนวน 3 หน่วยกิต ดังนี้

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
ED 41312	การฝึกปฏิบัติการวิชาชีพบริหารการศึกษา Professional Practicum of Educational Administration	3 (0-6-6)

3) หมวดวิชาเลือก

นักศึกษาแผน ก แบบ ก 2 ต้องศึกษารายวิชาเลือก จำนวนไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต และนักศึกษาแผน ข ต้องศึกษารายวิชาเลือก จำนวนไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต ในรายวิชาต่อไปนี้

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
ED 41413	กลยุทธ์เพื่อภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล Strategies for Effective Leadership	3 (3-0-6)
ED 41414	การจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาและสิ่งแวดล้อม Educational Facilities and Environment Management	3 (3-0-6)
ED 41415	กฎหมายสำหรับนักบริหารการศึกษา Laws for Educational Administrators	3 (3-0-6)

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
ED 41416	การบริหารจัดการนวัตกรรม Innovation Management	3 (3-0-6)
ED 41417	การวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารการศึกษา Research for Educational Administration Development	3 (3-0-6)
ED 41418	การบริหารสถานศึกษา School Administration	3 (3-0-6)
ED 41419	การวิเคราะห์ระบบงานและพัฒนาองค์การ System Analysis and Organizational Development	3 (3-0-6)
ED 41420	ความเป็นนักบริหารมืออาชีพ Professionalism in Administration	3 (3-0-6)
ED 41421	ทฤษฎีการสอนและการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้ Teaching and Learning Theories and Applications	3 (3-0-6)
ED 41422	สัมมนาการบริหารการศึกษา Seminar in Education Administration	3 (3-0-6)
ED 41423	บริบทและแนวโน้มทางการศึกษา Contexts and Trends in Education	3 (3-0-6)
ED 41424	ทฤษฎีการบริหารในองค์การทางการศึกษา Administrative Theory in Educational Organizations	3 (3-0-6)
ED 41425	หลักและเทคนิคการบริหารงานวิชาการ Principle and Techniques for Academic Affairs Administration	3 (3-0-6)
ED 41426	ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม Ethical Leadership	3 (3-0-6)
ED 41427	การบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น Educational Administration for Local Development	3 (3-0-6)
ED 41428	ภาษาอังกฤษสำหรับบัณฑิตศึกษา English for Graduate Students	3 (3-0-6)
ED 41429	ระบบสารสนเทศและนวัตกรรมทางการบริหารการศึกษา Information System and Innovation of Educational Administration	3 (3-0-6)

5) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

นักศึกษาแผน ก แบบ ก 1 ต้องลงทะเบียนวิทยานิพนธ์จำนวน 42 หน่วยกิต
 นักศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ต้องลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ จำนวน 12 หน่วยกิต และนักศึกษาแผน ข
 ต้องลงทะเบียนสารนิพนธ์ จำนวน 6 หน่วยกิต ดังนี้

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต
ED 41530	วิทยานิพนธ์ (แบบ ก 1) Thesis	42 (0-0-126)
ED 41531	วิทยานิพนธ์ (แบบ ก 2) Thesis	12 (0-0-36)
ED 41532	สารนิพนธ์ (แผน ข) Thematic Papers	6 (0-0-18)

3.1.5 แผนการศึกษา

1) แผนการศึกษา แผน ก แบบ ก 1 จำนวน 45 หน่วยกิต

ชั้นปีที่ 1/1

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
ED 41530	วิทยานิพนธ์	12	0	0	27

ชั้นปีที่ 1/2

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
ED 41530	วิทยานิพนธ์	12	0	0	27

ชั้นปีที่ 2/1

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
ED 41530	วิทยานิพนธ์	12	0	0	27

ชั้นปีที่ 2/2

รหัสวิชา	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
ED 41310	การฝึกปฏิบัติการวิชาชีพบริหารการศึกษา	3	0	6	6
ED 41530	วิทยานิพนธ์	9	0	0	27

2) แผนการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 จำนวนไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต

ชั้นปีที่ 1/1

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
ED 41001	ประเด็นทางการบริหารในการศึกษา	(3)	3	0	6

ED 41103	สารัตถะพุทธปรัชญาในพระไตรปิฎก	3	3	0	6
ED 41105	การวิจัยทางการบริหารการศึกษา	3	3	0	6
ED 41207	คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร	3	3	0	6
	รวม	9			

ชั้นปีที่ 1/2

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
ED 41104	ทฤษฎีและการปฏิบัติกรมฐาน	3	2	2	5
ED 41206	การวางแผนองค์การและการบริหาร การเปลี่ยนแปลง	3	3	0	6
ED 41210	การประกันคุณภาพการศึกษา	3	3	0	6
ED 41208	ภาวะผู้นำในองค์การทางการศึกษา	3	3	0	6
	รวม	12			

ชั้นปีที่ 2/1

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
ED 41211	ศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	3	3	0	6
ED 41209	ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชา	3	3	0	6
ED 41429	การพัฒนาเค้าโครงวิจัยทางการบริหาร การศึกษา (เลือก)	3	3	0	6
ED 41531	วิทยานิพนธ์	6	0	0	6
	รวม	15			

ชั้นปีที่ 2/2

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
ED 41002	การสอนและการเรียนรู้โดยเทคโนโลยี ดิจิทัล	(3)	3	0	6
ED 41415	กฎหมายสำหรับนักบริหารการศึกษา (เลือก)	3	3	0	6
ED 41312	การฝึกปฏิบัติการวิชาชีพบริหารการศึกษา	3	0	6	6
ED 41531	วิทยานิพนธ์	6	0	0	6
	รวม	12			

3) แผนการศึกษา แผน ข จำนวนจำนวนไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต

ชั้นปีที่ 1/1

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
ED 41001	ประเด็นทางการบริหารในการศึกษา	(3)	3	0	6
ED 41103	สารัตถะพุทธปรัชญาในพระไตรปิฎก	3	3	0	6
ED 41104	ทฤษฎีและการปฏิบัติกรมฐาน	3	2	2	5
ED 41207	คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหาร	3	3	0	6
	รวม	9			

ชั้นปีที่ 1/2

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
ED 41105	การวิจัยทางการบริหารการศึกษา	3	3	0	6
ED 41206	การวางแผนองค์การและการบริหาร การเปลี่ยนแปลง	3	3	0	6
ED 41210	การประกันคุณภาพการศึกษา	3	3	0	6
ED 41208	ภาวะผู้นำในองค์การทางการศึกษา	3	3	0	6
	รวม	12			

ชั้นปีที่ 2/1

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
ED 41211	ศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	3	3	0	6
ED 41209	ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำทางวิชาการ	3	3	0	6
ED 41429	การพัฒนาเค้าโครงวิจัยทางการบริหาร การศึกษา (เลือก)	3	3	0	6
ED 41532	สารนิพนธ์	3	0	0	6
	รวม	12			

ชั้นปีที่ 2/2

รหัส	รายวิชา	หน่วยกิต	บ	ป	ต
ED 41002	การสอนและการเรียนรู้โดยเทคโนโลยี ดิจิทัล	(3)	3	0	6

ED 41415	กฎหมายสำหรับนักบริหารการศึกษา (เลือก)	3	3	0	6
ED 41422	สัมมนาการบริหารการศึกษา (เลือก)	3	3	0	6
ED 41312	การฝึกปฏิบัติการวิชาชีพบริหารการศึกษา	3	0	6	6
ED 41532	สารนิพนธ์	3	0	0	6
	รวม	12			

สรุปได้ว่า หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2563) เป็นหลักสูตรที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษาและมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล มีระบบการจัดการศึกษา การดำเนินการ และโครงสร้างของหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

2.3 บริบทของพื้นที่วิจัย

1. ประวัติความเป็นมาการก่อตั้งมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

เมื่อปีพุทธศักราช 2436 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าพระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้ตั้งวิทยาลัยขึ้นในบริเวณวัดบวรนิเวศวิหาร ทรงพระราชทานว่า มหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อเป็นการศึกษาเล่าเรียนของพระภิกษุสามเณร ทรงอุทิศพระราชทรัพย์บำรุงประจำปี และก่อสร้างสถานศึกษาของมหาวิทยาลัย

ครั้นเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2439 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินเปิดมหามกุฏราชวิทยาลัย พระองค์ทรงอุปถัมภ์ด้วยทรงพระราชทานพระราชทรัพย์บำรุงประจำปี อาศัยพระราชประสงค์ดังกล่าวแล้วนั้น สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส จึงทรงตั้งพระวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินกิจการของมหาวิทยาลัยขึ้น 3 ประการดังนี้ 1) เพื่อเป็นสถานศึกษาของพระภิกษุสามเณร 2) เพื่อเป็นสถานศึกษาวิทยาการอันเป็นของชาติภูมิและของต่างประเทศ 3) เพื่อเป็นสถานที่เผยแผ่พระพุทธศาสนา

เมื่อกิจการของมหามกุฏราชวิทยาลัยได้ดำเนินการแล้วปรากฏว่า พระวัตถุประสงค์เหล่านั้นได้รับผลเป็นที่น่าพอใจตลอดมาเพื่อที่จะให้พระวัตถุประสงค์เหล่านั้นได้ผลดียิ่งขึ้น ดังนั้นเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2488 สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ ในฐานะที่ทรงเป็นนายกกรรมการมหามกุฏราชวิทยาลัยพร้อมทั้งพระเถรานุเถระจึงได้ประกาศแต่งตั้งสถาบันการศึกษาขั้นสูงในรูปมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาขึ้นโดยอาศัยนามว่า สภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยมีจุดมุ่งหมาย คือ 1) เพื่อให้เป็นสถานศึกษาพระปริยัติธรรม 2) เพื่อให้เป็นสถานศึกษาวิทยาการอันเป็นของชาติภูมิและต่างประเทศ 3) เพื่อให้เป็นสถานศึกษาเผยแผ่

พระพุทธศาสนาทั้งในประเทศและนอกประเทศ 4) เพื่อให้พระภิกษุสามเณรมีความรู้และความสามารถในการบำเพ็ญประโยชน์แก่ประชาชน 5) เพื่อให้พระภิกษุสามเณรมีความรู้และความสามารถในการค้นคว้าได้ตอบ หรืออธิบายได้อย่างกว้างขวางแก่ชาวไทยและชาวต่างประเทศ 6) เพื่อให้พระภิกษุสามเณรได้เป็นกำลังสำคัญในการจรรโลงพระพุทธศาสนา และเป็นศาสนทายาทที่เหมาะสมแก่กาลสมัย 7) เพื่อความเจริญก้าวหน้าและคงอยู่ตลอดกาลนานของพระพุทธศาสนา

ทั้งนี้ ภายใต้การบริหารของคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า กรรมการสภาการศึกษา มหามกุฏราชวิทยาลัย ปัจจุบันเรียกว่า กรรมการสภาการศึกษา มหามกุฏราชวิทยาลัย สถาบันแห่งนี้ เริ่มเปิดให้มีการอบรมศึกษาแก่พระภิกษุสามเณรตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2489 จนถึงปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีวิทยาเขตอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศรวม 7 แห่ง คือ 1) วิทยาเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลักษณ์ อำเภอนนทบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัยในพระอุปถัมภ์ อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม 3) วิทยาเขตอีสาน บ้านโนนชัย อำเภอมือ จังหวัดขอนแก่น 4) วิทยาเขตล้านนา วัดเจดีย์หลวง อำเภอมือ จังหวัดเชียงใหม่ 5) วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช วัดพระมหาธาตุ อำเภอมือ จังหวัดนครศรีธรรมราช 6) วิทยาเขตร้อยเอ็ด บ้านดงลาน อำเภอมือ จังหวัดร้อยเอ็ด 7) วิทยาเขตศรีล้านช้าง วัดศรีสุทธาวาส อำเภอมือ จังหวัดเลย 3 วิทยาลัยคือ 1) มหาปชาบดีเถรีวิทยาลัย จังหวัดนครราชสีมา 2) วิทยาลัยศาสนศาสตร์กาฬสินธุ์ อำเภอมือ จังหวัดกาฬสินธุ์ 3) วิทยาลัยศาสนศาสตร์โยธิน จังหวัดโยธิน

2. วัตถุประสงค์

ความสำคัญของการศึกษาของคณะสงฆ์ในปัจจุบันนี้จะต้องอนวัตรให้ทันกับความเจริญของโลกซึ่งเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จากพระดำริของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราช (จวน อุฏฐายีมหาเถร) วัดมกุฏกษัตริยาราม ขณะทรงดำรงตำแหน่งนายกสภาศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย มีพระประสงค์ที่จะขยายการศึกษาของคณะสงฆ์ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ในปี พ.ศ. 2513-2514 ได้ทรงจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่ร่างหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา และประกาศใช้เป็นหลักสูตรหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการ ในปี พ.ศ. 2514 สมัย ฯพณฯ สุกิจ นิยมานเหมินทร์ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อกระทรวงประกาศใช้หลักสูตรแล้วพระองค์ท่านได้เปิดโรงเรียนพระปริยัติธรรมแห่งแรกขึ้น ชื่อว่า โรงเรียนวชิรมกุฏ ซึ่งตั้งอยู่บริเวณหลังวัดมกุฏกษัตริยาราม กรุงเทพมหานคร เป็นสาขาแห่งหนึ่งของสภาศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย โดยใช้หลักสูตร พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2514 ในปีเดียวกันนี้ นายฉบ บัณฑิตสงวน ชูจิตตารมย์ ได้มีจิตศรัทธาถวายที่ดินจำนวน 186 ไร่ ที่ตำบลสนับทึบ อำเภอนนทบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ต่อมาได้มีผู้บริจาคซื้อถวายเพิ่มเติมเป็น 736 ไร่) ให้เป็นที่ตั้งสถานศึกษาของคณะสงฆ์ ขยายการศึกษาออกไปสู่ชนบทและเปิดทำการสอนพระภิกษุ

สามเณรขึ้นได้ทรงวางวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสถาบันสงฆ์แห่งนี้ไว้ 6 ประการ คือ 1) เพื่อเป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูงของคณะสงฆ์ 2) เพื่อเป็นสถานที่พักอาศัยเล่าเรียนของพระภิกษุสามเณร 3) เพื่อเป็นสถานที่พักอาศัยเล่าเรียนวิชาการทางพระพุทธศาสนาของชาวต่างประเทศ 4) เพื่อเป็นศูนย์กลางการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการชั้นสูงเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา 5) เพื่อเป็นสถานที่อบรมในด้านการปฏิบัติธรรม 6) เพื่อเป็นสถานที่ศึกษาฝึกอบรมพระภิกษุผู้จะปฏิบัติศาสนกิจในระดับสูง เช่น งานด้านการปกครอง การเผยแผ่ การสาธารณูปการ เป็นต้น ขณะที่ทรงเตรียมการจะดำเนินงาน ภายหลังชาวบ้านเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จสิ้นแล้ว แต่พระดำริดังกล่าวยังไม่ทันสัมฤทธิ์ผล พระองค์ทรงสิ้นพระชนม์เสียก่อน เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2514 ต่อมาปี พ.ศ. 2516 พระเถรานุเถระผู้มีบทบาทในการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ฝ่ายธรรมยุติหลายรูป เช่น

- 1) สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช ฯ วัดบวรนิเวศวิหาร
- 2) สมเด็จพระญาณวโรดม (ประยูร สนตงกูโร) วัดเทพศิรินทราวาส
- 3) สมเด็จพระพุทธชินวงศ์ (ประจวบ กนตจาโร) วัดมกุฏกษัตริยาราม
- 4) พระเทพเมธาจารย์ (สุวรรณ กณจโน) วัดมกุฏกษัตริยาราม
- 5) พระธรรมวราจารย์ (แบน กิตติสาโร) วัดบวรนิเวศวิหาร
- 6) พระธรรมเจติยาจารย์ (วิริยงค์ สิริธโร) วัดธรรมมงคล
- 7) พระเทพปัญญาภว (บรรจง กลลิตโต) วัดมกุฏกษัตริยาราม

โดยร่วมกันก่อตั้งสถาบันสงฆ์แห่งนี้ขึ้น เริ่มแรกใช้ชื่อว่า สภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย สาขาวังน้อย เป็นที่รู้จักกันของประชาชนโดยทั่วไปว่า วิทยาลัยสงฆ์วังน้อย ในปี พ.ศ. 2519 ได้ขอตั้งเป็นวัดชื่อ วัดจุฬิตธรรมาราม เพื่อเป็นเกียรติแก่วงศ์สกุลจุฬิตารมย์ผู้ถวายที่ดินเพื่อการก่อตั้งครั้งแรก ต่อมาเมื่อวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2520 ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ พระราชทานพระนามาภิไธย ในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ว่า มหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย และทรงพระราชทานพระนามาภิไธยย่อว่า ม.ว.ก. ภายใต้สัมาธรรมจักร พร้อมทั้งพระราชทานสุภาชิตว่า วชิรูปมจิตโต สียา (พึงเป็นผู้มีจิตแกร่งประดุจเพชร) ให้เป็นตราประจำวิทยาลัย

ปรัชญา/ปณิธาน

ความเพียรเลิศ อุตุนเี่ยม เปี่ยมกตัญญู รู้สัจจะ

วัตถุประสงค์หลัก

1.ผลิตบัณฑิตพระภิกษุ สามเณรให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนา เพื่อรื้อฟื้นพระพุทธศาสนาในระดับชาติและนานาชาติ

2. ผลิตบัณฑิตคฤหัสถ์ทุกคนให้เป็นคนดี คือ คิดดี พูดดี และทำดีตามแนวทางแห่งพระพุทธศาสนาบริการวิชาการตามแนวพระพุทธศาสนาแก่สังคมให้เกิดผลสัมฤทธิ์เป็นประจักษ์ชัดเจนต่อสังคมไทยและสังคมโลก

3. ผลิตบัณฑิตเป็นผู้นำเพื่อสร้างสังคมไทยให้มีความเข้มแข็งทางสังคมศาสตร์และมีคุณภาพทั้งด้านความรู้และความประพฤติ

4. ผลิตบัณฑิตเป็นผู้นำเพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา การเรียนรู้และเป็นศูนย์กลางทางวิชาการพระพุทธศาสนาเถรวาท

5. ผลิตบัณฑิตเป็นผู้นำเพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งสมานฉันท์ความเอื้ออาทรต่อกันและความสามัคคีโดยใช้หลักสารณียธรรมและพรหมวิหารธรรม

6. สร้างระบบการบริหารองค์การให้เป็นองค์การที่มีลักษณะของความเป็นมหาวิทยาลัยเฉพาะทางพระพุทธศาสนาและมีมาตรฐานระดับสากล

2.4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประภัสสร สมสถาน และปาริชาติ บัวเจริญ (2566 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2564) มหาวิทยาลัยพายัพ โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP model (ระยะแรก) ผลการวิจัยพบว่าผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรใหม่ 2564) มหาวิทยาลัยพายัพ โดยรวมทั้งจากอาจารย์และนักศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ถ้าจำแนกตามด้าน พบว่า ด้านกระบวนการ (Process) ด้านบริบทสภาพแวดล้อม (Context) และด้านปัจจัยนำเข้า (Input) อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 4.26 และ 4.21 ตามลำดับ

สุภาพร หงษ์วณิช (2564 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรทั้ง 4 ด้านในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านบริบทของหลักสูตร ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากเช่นกัน วัตถุประสงค์และเป้าหมายเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันในด้านบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและธุรกิจ ๆ ที่เกี่ยวข้อง โครงสร้างและเนื้อหารายวิชา จำนวนหน่วยกิต หมวดวิชาเสริมพื้นฐาน วิชาหลัก ชื่อหลักสูตร และวุฒิการศึกษาของหลักสูตรมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและ ตลาดแรงงาน สอดคล้องกับผลการสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนและ ผู้ทรงคุณวุฒิ ในภาพรวมวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องตรงกับความต้องการของสังคมและ ตลาดแรงงาน หากแต่ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างในการบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และปัจจัยหนึ่งที่ สำคัญ คือ คุณภาพของนักศึกษา และมีประเด็นรายชื่อที่มีความ

เหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่นำมาจัด อันดับแล้ว พบว่าคะแนนความคิดเห็นเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ ความเหมาะสมของหมวดวิชาเลือก วิชา บังคับเลือก/วิชาเลือกตามที่หลักสูตรกำหนด โดยสอดคล้องกับผลการสำรวจความคิดเห็นของอาจารย์ ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนและผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่า ควรเพิ่มเติมและปรับปรุงเนื้อหาวิชาใน หมวดวิชาเลือกให้มีความสอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียนและสภาพสังคมในปัจจุบัน ในด้าน (3) โครงสร้างและเนื้อหารายวิชาของหลักสูตร ตรงกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตร (ELO : Expected Learning Outcome) หลักสูตรมีการปรับปรุงเนื้อหาวิชาอย่างต่อเนื่องเป็นประโยชน์กับผู้เรียน แต่ในหมวดวิชาเสริมพื้นฐานและวิชาพื้นฐานควรเพิ่มวิชาภาษาอังกฤษและวิชาพื้นฐานทางธุรกิจให้มีความ เหมาะสมและเพียงพอในการใช้งานจริง ประเด็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาวิชาการค้นคว้าอิสระมีความ สอดคล้องและเหมาะสม แต่ควรพิจารณาปรับปรุงการดำเนินการให้เป็นระบบมากกว่าที่เป็นอยู่ และใน ประเด็นชื่อหลักสูตรและวุฒิการศึกษา พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ด้านปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร คุณวุฒิ/คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนและผู้เรียน การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียน การสอน และการสอบเพื่อจบการศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็น ด้วยมาก โดยประเด็นเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนมีคุณวุฒิและความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชาของ หลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด แต่ยังมีประเด็นรายชื่อที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็น ด้วยมาก แต่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความคิดเห็นจัดอยู่ในอันดับสุดท้าย และควรนำมาพิจารณา ได้แก่ การสอบปากเปล่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการศึกษาระดับนี้ ด้านกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรและการบริการ คุณภาพการสอน คุณภาพบุคลากรสายสนับสนุน การจัดทำตารางเรียน/การสอบ การจัดโครงการ/กิจกรรมเสริมหลักสูตร/กิจกรรมพิเศษ การวัดผลและประเมินผลรายวิชา ปัจจัยเกื้อหนุนและสิ่ง สนับสนุนการศึกษา และการให้บริการข้อมูลการเรียนการสอน พบว่า ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับเห็นด้วยมาก โดยประเด็นการวัดผลและประเมินผลรายวิชา และปัจจัยเกื้อหนุนและสิ่งสนับสนุน การศึกษามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด แต่มีประเด็นที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แต่จัด อันดับคะแนนแล้วเป็นอันดับสุดท้ายและควรนำมาพิจารณา ได้แก่ การจัดโครงการ/กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักศึกษา และประเด็นโครงการ/กิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความ สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาเรียน ด้านผลผลิตของหลักสูตร ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยประเด็นการนำความรู้และประสบการณ์ไปวิเคราะห์และตัดสินใจในงานที่รับผิดชอบอย่างมี เหตุผล การศึกษาในหลักสูตรก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่และก่อให้เกิดคุณลักษณะพิเศษตรงตามผลการ เรียนรู้ของหลักสูตร ความพึงพอใจในการศึกษาในหลักสูตรและความรู้ที่ได้จากการศึกษาในหลักสูตรมี เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด แต่มี ประเด็นที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แต่จัดอันดับ

คะแนนอยู่ในอันดับสุดท้ายและควรนำพิจารณา ได้แก่ ความเหมาะสมของเนื้อหารายวิชาในหลักสูตร ตรงกับความต้องการของผู้เรียน

อภิมุข วาริรักษ์ (2562 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบของการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สรุปได้ 4 ด้าน ประกอบด้วยด้าน กระบวนการบริหาร ด้านผู้บริหาร ด้านคณาจารย์ และด้านกระบวนการเรียนการสอนรูปแบบการบริหารหลักสูตรประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 43 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ด้านกระบวนการบริหาร มี 12 ตัวบ่งชี้องค์ประกอบที่ 2 ด้านผู้บริหาร มี 9 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบที่ 3 ด้านคณาจารย์ มี 11 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบที่ 4 ด้านกระบวนการเรียนการสอน มี 11 ตัวบ่งชี้ผลการประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารหลักสูตร พบว่า หลักสูตรมีสรรพประโยชน์ มีความถูกต้องมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายมาตรฐาน

ธีระวัฒน์ จันทิก และศิษณุพงศ์ ศิริโชตินิศากร (2561: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดรับนักศึกษาของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาการจัดการศิลปะการประกอบอาหาร คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า มหาวิทยาลัยมีห้องปฏิบัติการอาหารที่ได้มาตรฐาน มีอุปกรณ์และเครื่องมือ ที่มีคุณภาพสูงสามารถตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานทางด้าน อุตสาหกรรมอาหารได้ อีกทั้งยังมีรายวิชาที่เน้นการออกแบบอาหารเพื่อเชิดชูความเป็นมหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งมีการนำเอกลักษณ์ความเป็นศิลปะมาสอดแทรกในรายวิชาให้มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง มีการฝึกงานใน ต่างประเทศ เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์จริง สำหรับผลการเปรียบเทียบหลักสูตรที่ได้พัฒนาขึ้นจากการ วิจัยเอกสารนั้น ผลปรากฏว่า มีความโดดเด่นมากกว่าหลักสูตรของสถาบันอื่น คือ หลักสูตรของสาขาการจัดการศิลปะการประกอบอาหาร คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความครอบคลุมในทุกกลุ่มวิชามากกว่า เช่น จริยธรรมและกฎหมายในธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม ปรัชญาและประวัติศาสตร์อาหาร เป็นต้น ทำให้ผู้เรียน สามารถศึกษาทุกกลุ่มกระบวนวิชาได้อย่างครอบคลุมและสามารถเลือกศึกษาวิชาเลือกได้ตามความสนใจของ ผู้เรียนเอง จากการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตร ปรากฏว่า มีความเป็นไปได้สูง เนื่องจากเมื่อ เปรียบเทียบรายได้กับรายจ่ายทางคณะวิทยาการจัดการ จะได้กำไรตั้งแต่ปีที่ 4 และอัตราผลตอบแทนภายในที่ ได้รับ 33% และมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value :NPV) ได้เท่ากับ 42,044,327.21 บาท ทั้งนี้ จะต้อง เปิดรับนักศึกษาจำนวน 60 คน ขึ้นไป และมีคณาจารย์เริ่มแรกจำนวน 5 คน และเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2561 หรือปีที่ 5 อีก 2 คน เพิ่มขึ้นในปีที่ 10 อีก 3 คน และในปีที่ 15 อีก 3 คน รวมคณาจารย์ทั้งสิ้นจำนวน 13 คน นอกจากนี้ เพื่อเป็นการพัฒนาคณาจารย์ ดังนั้น คณาจารย์ต้องมีการพัฒนาศักยภาพของตนด้วยการมีตำแหน่งทาง

วิชาการ อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้ทางคณะวิทยาการจัดการจะมีต้นทุนที่สูงขึ้น แต่ในทางตรงกันข้ามรายได้ที่ได้รับเท่าเดิม ดังนั้นในช่วงนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการรับนักศึกษาเพิ่มขึ้นเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่คณะวิทยาการจัดการหรือนำกลยุทธ์ในการบริหารต้นทุนมาใช้ในการลดต้นทุนในการบริหารงาน

นริรัตน์ พินิจธนสาร (2559 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาแนวโน้มความต้องการและความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรปริญญาโทสาขาละคอนประยุกต์ และสาขาศิลปะการแสดงร่วมสมัย ผลการวิจัยพบว่า จากการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม จำนวน 460 ชุดได้รับการตอบกลับ จำนวน 399 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.7 แบ่งเป็น กลุ่มที่ 1 นิสิต นักศึกษา ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 และบัณฑิต ผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2557 จำนวน 410 ชุด ได้รับการตอบกลับจำนวน 353 ชุด คิดเป็นร้อยละ 86.1 กลุ่มที่ 2 นักแสดง ศิลปิน หรือกลุ่มคนทำงานในกลุ่มละครต่าง ๆ จำนวน 50 ชุด ได้รับการตอบกลับ จำนวน 46 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.0 มีความสนใจสาขาในหลักสูตรปริญญาโท โดยแยกตามความสนใจเฉพาะบุคคล กลุ่มที่ 1 ส่วนใหญ่สนใจหลักสูตรปริญญาโท จำนวน 308 คน จากจำนวนผู้ตอบ แบบสอบถาม 353คน สนใจในสาขาละคอนประยุกต์จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 28.2 สาขาศิลปะการแสดงร่วมสมัย แขนงศิลปะการละคอนจำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 35.4 และแขนงศิลปะการแสดงและนาฏยศิลป์จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 53.6 กลุ่มที่ 2 นักแสดงศิลปิน หรือกลุ่มคนทำงานในกลุ่มละครต่าง ๆ ส่วนใหญ่สนใจหลักสูตรปริญญาโท จำนวน 38 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 46 คน โดยสนใจในสาขาละคอนประยุกต์จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 76.1 สาขา ศิลปะการแสดงร่วมสมัย แขนงศิลปะการละคอนจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 15.2 และแขนง ศิลปะการแสดงและนาฏยศิลป์จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 10.9 เหตุผลที่เลือกสาขาที่สนใจกลุ่มที่ 1 ส่วนใหญ่สนใจหลักสูตรปริญญาโทสาขาการละคอนประยุกต์และสาขาศิลปะการแสดงร่วมสมัยด้วยเหตุผลตรงกับสาขาที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 74.4 ของผู้ที่สนใจ ทั้งหมด 229 คน รองลงมาคือ ต้องการพัฒนาความรู้ในด้านที่ตนเองมีความสนใจ ศิลปกรรมสาร 79 และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้คิดเป็นร้อยละ 59.7 ของผู้ที่สนใจทั้งหมดและมีความสนใจในด้านเนื้อหาารายวิชาของหลักสูตรคิดเป็นร้อยละ 49.4 ของผู้ที่สนใจ ทั้งหมดกลุ่มที่2ส่วนใหญ่นิยมหลักสูตรปริญญาโทสาขาการละคอนประยุกต์และ สาขา ศิลปะการแสดงร่วมสมัยด้วยเหตุผลตรงกับสายงานหรือสายอาชีพที่ประกอบ ในปัจจุบัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.3 ของผู้ที่สนใจทั้งหมด 46 คน รองลงมา คือ ต้องการต่อยอดทางการศึกษาและเพื่อวางแผนการศึกษาต่อไปในระดับปริญญาเอก ทั้งในประเทศและต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 76.1 ของผู้ที่สนใจทั้งหมด และ ต้องการพัฒนาความรู้ในด้านที่ตนเองมีความสนใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ คิดเป็นร้อยละ 73.9 ของผู้ที่สนใจทั้งหมด การตัดสินใจสมัครเข้าเรียน กลุ่มที่ 1 ส่วนใหญ่สนใจ แผน ข การศึกษาค้นคว้าอิสระ ร้อยละ 81.8 ของผู้สนใจทั้งหมด 308 คน และแผน ก

ทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว ร้อยละ 18.2 ของผู้สนใจทั้งหมด กลุ่มที่ 2 ส่วนใหญ่สนใจ แผน ข การศึกษาค้นคว้าอิสระ ร้อยละ 87 ของผู้สนใจ ทั้งหมด 46 คน และแผน ก ทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว

สรุปเนื้อหาการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องความเป็นไปได้และทิศทางการเปิดหลักสูตรปริญญาโท ทางด้านละคอนประยุกต์และศิลปะการแสดง ร่วมสมัย 4 เรื่อง ได้แก่ 1. การเข้าใจถึงความหมายของละคอนประยุกต์และศิลปะ การแสดงร่วมสมัยอย่างแท้จริงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อที่จะทำให้สามารถจัดรายวิชาต่าง ๆ ลงในแต่ละหลักสูตรได้มีเนื้อหาวิชาตรงตามวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด 2. การบรรจุเนื้อหาวิชาลงในหลักสูตร โดยพิจารณาถึงการนำไปใช้ได้จริงและมีความทันสมัยเข้ากับโลกปัจจุบัน 3. การเตรียมความพร้อมของหลักสูตรที่ต้องการจะเปิด เรื่องสำคัญที่สุด คือ ด้าน บุคลากรผู้สอน ที่ต้องการผู้ที่มีความรู้ประสบการณ์และมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ในแต่ละด้าน โดยควรเปิดกว้างไม่จำกัดเฉพาะบุคลากรที่มีในสถาบันเท่านั้น และ 4. การสร้างเอกลักษณ์และวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนให้แก่หลักสูตรโดยเข้ากับโครงสร้าง นโยบายของมหาวิทยาลัยและสามารถผลิตผลงานสร้างสรรค์ออกสู่สังคมได้ประจักษ์

ธีรวรรณ ธีระพงษ์ และอาคม สานูวิตร (2558 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรระดับปริญญาโทนานาชาติ สาขาวิชาสตีกกับการพัฒนามนุษย์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารคณะมนุษยศาสตร์ให้การสนับสนุนในหลาย ๆ ด้านเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายมุ่งสู่สากลของมหาวิทยาลัยแต่มีความไม่พร้อมด้านจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา นอกจากนี้จากความเห็นของผู้เชี่ยวชาญผนวกกับความเห็นของผู้ตอบแบบสำรวจจำนวนมากมีความคิดเห็นตรงกันว่า หลักสูตรลักษณะนี้หากเปิดดำเนินการในลักษณะของหลักสูตรประกาศนียบัตรหรือหลักสูตรระยะสั้นจะมีความเป็นไปได้มากกว่าที่จะเป็นหลักสูตรระดับปริญญาโทหรือหากเป็นปริญญาโทควรจะเปิดสอนเป็นรายวิชา

อาชารินทร์ แป้นสุข, อัฐสา สีนวนแก้ว, วนิตา เพ็ชรลมูล (2558: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์นิเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา วิทยาเขตสตูล ผลการวิจัยพบว่า 1. ความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาตร์นิเทศโครงการการจัดตั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา วิทยาเขตสตูล ภาพรวมความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรวิทยาศาสตร สาขาวิชาวิทยาศาตร์นิเทศโครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา วิทยาเขตสตูล อยู่ในระดับความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 และเมื่อพิจารราเป็นรายด้านสามอันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 โครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาวิทยาเขตสตูลได้มีการช่วยเหลือนักศึกษาที่มีความประสงค์ที่จะกู้เงินกองทุนเพื่อการศึกษา นักเรียนต้องการศึกษาในหลักสูตรนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 รองลงมาโครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา วิทยาเขตสตูลมีศูนย์กีฬาสำหรับให้นักศึกษาได้ออกกำลังกายนักเรียนต้องการศึกษาในหลักสูตรนี้ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 3.93 และ อันดับที่ 3 เมื่อนักเรียนประเมิน

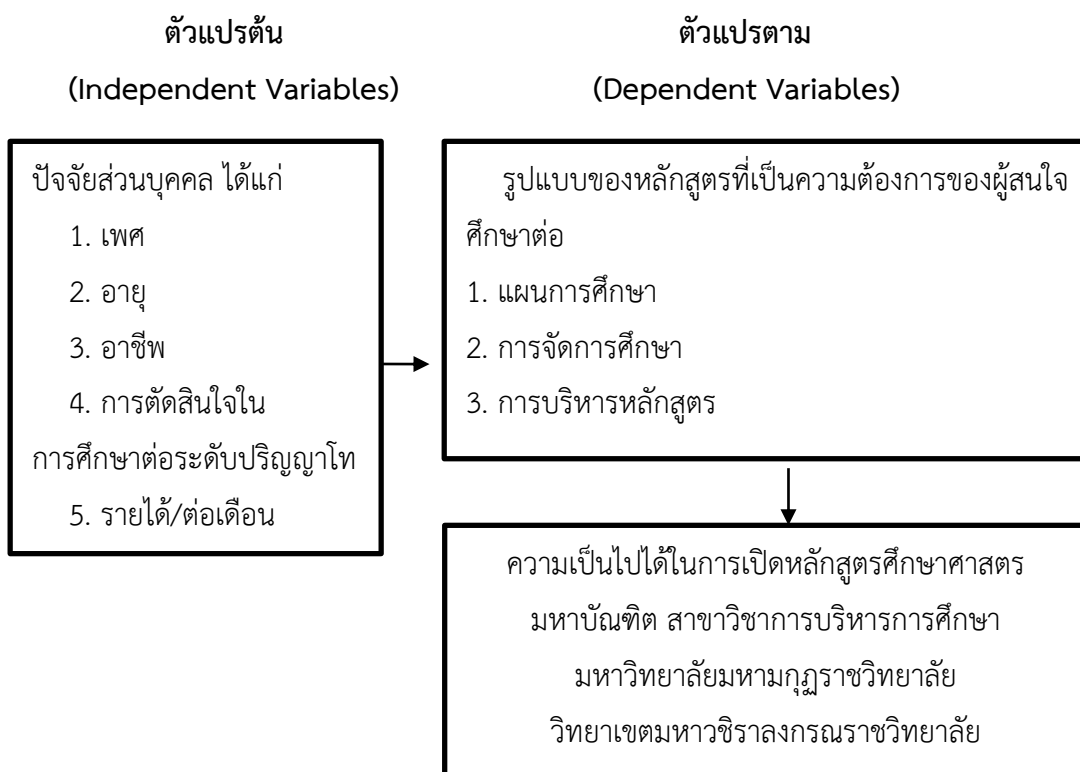
สภาพหลาย ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน เช่น ค่าบำรุงการศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวก เป็นต้น นักเรียนจะตัดสินใจศึกษาในหลักสูตรนี้ ร้อยละ 391 ตามลำดับ สำหรับความสัมพันธ์ข้อมูลของนักเรียนกับความต้องการเรียนต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์นิเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความต้องการเรียนต่อใน หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์นิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 และเมื่อพิจารณา ปรากฏว่ามีความต้องการที่จะศึกษาต่อในสาขาวิทยาศาสตร์นิเทศเป็น เพศ หญิงมีความต้องการที่จะศึกษาต่อ ร้อยละ 64.40 และไม่ต้อง ร้อยละ 35.60 ส่วนเพศชาย ต้องการ ที่จะศึกษาต่อ ร้อยละ 52.50 และ ไม่ต้องการที่จะศึกษาต่อร้อยละ 47.50 ตามลำดับ ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความ ต้องการเรียนต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์นิเทศ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแต่เมื่อพิจารณา ความต้องการที่จะศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์นิเทศ มัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความต้องการ ศึกษาต่อ ร้อยละ 60.30 และไม่ต้องการ ร้อยละ 39.70 ตามลำดับ ส่วนความสัมพันธ์ระหว่าง สาขาวิชาที่กำลังศึกษากับความต้องการเรียนต่อใน หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ นิเทศ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณา ความ ต้องการที่จะศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์นิเทศ วิทย-คณิต มีความต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 61.10 และ ไม่ต้องการ ร้อยละ 38.90 ตามลำดับ ความสัมพันธ์เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) กับความต้องการเรียนต่อ ในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขา วิทยาศาสตร์นิเทศ ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณา ความต้องการที่จะศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ นิเทศ นักเรียนที่เกรด 2.6 - 3.0 มีความต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 63.40 และไม่ต้องการ ร้อยละ 36.60 ตามลำดับ และ นักเรียนที่เกรด 3.1 – 3.5 มีความ ต้องการศึกษาต่อ ร้อยละ 63.10 และ ไม่ ต้องการร้อยละ 36.90 ตามลำดับ 2. ความต้องการแรงงานของสถานประกอบการในการเปิดหลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์นิเทศ ปรากฏว่า บัณฑิตที่จะจบจากหลักสูตรนี้ตามความ ต้องการแรงงานของ สถานประกอบการมีคุณลักษณะพิเศษด้าน มีความรู้ความสามารถสื่อสาร ด้วยภาษาต่างประเทศ ร้อยละ 35.00 และ การวิทยาศาสตร์เชิงสื่อสาร ข่าว สารสนเทศ สารคดี การกำกับดูแล และ จรรยาบรรณวิชาชีพในสื่อวิทยาศาสตร์ อาทิ ภัยพิบัติ แผ่นดินไหว การสื่อสารใน สภาวะวิกฤต ที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และการสื่อสาร ร้อยละ 23.30 และยังต้องการความชำนาญ ด้านความรู้ แนวคิด ทฤษฎี และกระบวนการกับเหตุการณ์ปัจจุบันในโลกของ ความเป็นจริง พร้อมทั้งสามารถแก้ปัญหาให้กับหน่วยงานและองค์กรได้ ร้อยละ 38.00 และด้าน วิทยาศาสตร์เชิง สื่อสาร ข่าว สารสนเทศ สารคดี การกำกับดูแล และจรรยาบรรณวิชาชีพในสื่อ ร้อยละ 32.00 รองลงมา ด้านการประยุกต์ใช้สื่อยุคใหม่ในบริบทต่าง ๆ ในสังคมยุคโลกาภิวัตน์ ร้อย ละ 30.00 ตามลำดับ ปรากฏว่า บัณฑิตที่จบหลักสูตรนี้สามารถทำงานในสถานประกอบการ ส่วน ใหญ่ ต้องการ ทำงานในสายนิเทศศาสตร์ ร้อยละ 55.00 และสามารถเข้ารับได้ทุกปี เช่น ในปี 2563 รับจำนวน 1 คนร้อยละ 6.00 และ ปี 2560 รับจำนวน 3 คน ร้อยละ 18.00 และ ปี 2565 2566 รับ

จำนวน 1 คน ร้อยละ 6.00 และยังมีที่ไม่รับเข้าทำงานอีก 9 สถานประกอบการ ร้อยละ 52.00 ตามลำดับ ภาพรวมของความต้องการแรงงานของสถานประกอบการ อยู่ในเกณฑ์ความต้องการมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 และเมื่อพิจารณาเรียงลำดับความสำคัญ 3 อันดับ ได้แก่ อันดับที่ 1 สถานประกอบการของท่านมุ่งเน้นความรู้ ความสามารถของบัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์นิเทศในแต่ละด้าน (ภาพรวม) มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.81 โดยมีความต้องการทักษะการใช้ อินเทอร์เน็ต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และทักษะการใช้สื่อมัลติมีเดีย มีค่าเท่ากับ 4.22 อันดับที่ 2 จาก ประสพการณ์ของท่าน ถ้าหากวิเคราะห์ถึงแนวโน้มของเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีสารสนเทศในอนาคต 5-10 ปี ท่านคิดว่าตลาดแรงงานต้องการบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์นิเทศ มีค่าเฉลี่ย 3.72 และ อันดับที่ 3 สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีความพร้อมควรจะเปิด สาขาวิทยาศาสตร์นิเทศเพื่อรองรับ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ร้อยละ 3.56 ตามลำดับ ความสัมพันธ์ ระหว่างสถานประกอบการกับความพร้อมในการเปิด สาขาวิทยาศาสตร์นิเทศ ไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณา ความพร้อมในการเปิด สาขาวิทยาศาสตร์นิเทศของหน่วยงาน รัฐบาล เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 7.70 เห็นด้วยมาก ร้อยละ 61.50 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 30.80 ตามลำดับ ความสัมพันธ์ระหว่างการ ดำเนินกิจการ (ปี) กับความพร้อมในการเปิด สาขา วิทยาศาสตร์นิเทศ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณา ความพร้อมในการเปิด สาขาวิทยาศาสตร์นิเทศของการดำเนินกิจการ (ปี) เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 9.10 เห็นด้วยมาก ร้อยละ 36.40 เห็นด้วยปานกลาง ร้อยละ 45.50 และ เห็นด้วยน้อย ร้อยละ 9.10 ตามลำดับ 3. ความพร้อมของโครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา วิทยาเขตสตูล ในการเปิด หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์นิเทศ ใน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากรสาขาวิชา และ ด้านอาคาร สถานที่ พบว่าโดยรวมมีความพร้อมในทุกด้านในการเปิด หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์นิเทศซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร ตาม เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ จากการ วิเคราะห์ทั้ง 3 องค์ประกอบได้แก่ ความต้องการของนักเรียนในการศึกษาต่อ ความ ต้องการของ สถานประกอบการ และความพร้อมของโครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา วิทยา เขตสตูล เพื่อหาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์นิเทศ โครงการจัดตั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา วิทยาเขตสตูล สรุปได้ดังนี้ 1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีที่ 6 และ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ส่วนใหญ่ มีความต้องการเรียนต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตร บัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์นิเทศของโครงการ จัดตั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา วิทยาเขตสตูล 2. สถานประกอบการในพื้นที่ใกล้เคียงทั้ง 9 จังหวัด มีความต้องการแรงงานทางสาขาวิชา วิทยาศาสตร นิเทศ รวมถึงสถานประกอบการยินดีและให้ความร่วมมือในการผลิตบัณฑิตสาขาดังกล่าว ด้วยการ เป็นวิทยากร และการเป็นแหล่งสถานที่ฝึกงานให้กับนักศึกษา และ 3. โครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัย

ราชภัฏสงขลา วิทยาเขตสตูล มีความพร้อมที่จะเปิดหลักสูตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ นิเทศ ดังนั้นการเปิดสอนในหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์นิเทศของโครงการ จัดตั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา วิทยาเขตสตูลจึงมีความเป็นไปได้ ข้อเสนอแนะ 1. สถาน ประกอบการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการบัณฑิตที่มีคุณลักษณะที่มุ่งเน้นความรู้ ความสามารถของบัณฑิตหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์นิเทศ ทักษะการใช้สื่อ มัลติมีเดีย ทักษะการใช้อินเทอร์เน็ตในระดับมาก ดังนั้นหลักสูตรควรพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้ สอดคล้องตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ 2. ในการผลิตบัณฑิตสถาบัน ควรตระหนักถึงความสำคัญของผู้ใช้บัณฑิตที่ต้องการบัณฑิตที่มีความรู้ ความรู้ความสามารถ การสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศในระดับมาก จึงควรพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปได้ ตามแนวทางจัด การเรียนการสอน หรือการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการแรงงานของ สถานประกอบการ

2.5 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ “การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณ ราชวิทยาลัย” ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิด มีดังนี้

แผนภาพที่ 3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณ ราชวิทยาลัย” ใช้วิธีการศึกษาแบบวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ ครู และบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนมหาวชิราลงกรณ ราชวิทยาลัย โรงเรียนคอตันคลอง 27 โรงเรียนวัดศรีประสา โรงเรียนวังน้อยพนมยงค์วิทยา โรงเรียนวัดธรรมจริยา โรงเรียนกลางคลอง 27 โรงเรียนวัดวงษ์สวรรค์ โรงเรียนวังน้อยวิทยาภูมิ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 107 รูป/คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู และบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนมหาวชิราลงกรณ ราชวิทยาลัย โรงเรียนคอตันคลอง 27 โรงเรียนวัดศรีประสา โรงเรียนวังน้อย พนมยงค์วิทยา โรงเรียนวัดธรรมจริยา โรงเรียนกลางคลอง 27 โรงเรียนวัดวงษ์สวรรค์ โรงเรียนวังน้อยวิทยาภูมิ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 84 รูป/คน ซึ่งได้จากการกำหนดตามกลุ่มตัวอย่างตามตาราง เครสซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) อ้างใน (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 43) ใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อสอบถามเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย 3 ด้าน คือ 1) แผนการศึกษา 2) การจัดการศึกษา และ 3) การบริหารหลักสูตร แล้วรวบรวมและนำไปวิเคราะห์ข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย และขอบเขตของการศึกษาวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ การตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท รายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณ ราชวิทยาลัย 3 ด้าน คือ 1) แผนการศึกษา 2) การจัดการศึกษา และ 3) การบริหารหลักสูตร รวมทั้งสิ้น 16 ข้อ โดยใช้วิธีแบบมาตรวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

3.3 วิธีการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิดและปลายปิด ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1) แบบสอบถาม

1.1 หลังจากผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

1.2 นำผลการศึกษาดังกล่าวข้างต้นมาสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับความมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย และสมมติฐานของการวิจัย

1.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดที่กำหนด นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง และครอบคลุมเนื้อหาของการศึกษา เพื่อหาค่าความสอดคล้อง (IOC) และเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญแนะนำเพิ่มเติม

1.4 ผู้ศึกษาวิจัยนำแบบสอบถามตามที่ได้ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ครอบคลุมเนื้อหาในเรื่องที่จะวัดจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1.4.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน

1.4.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผล

1.4.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

1.5 ผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะที่ผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้อง

2. การหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 นำแบบสอบถามที่สร้างเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่วัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

จากนั้นพิจารณาคัดเลือกคำถามที่ค่า IOC ตั้งแต่ .50-1.00 จากผู้เชี่ยวชาญที่ให้คะแนน จำนวน 30 ข้อ แล้วจึงนำเสนอท่านอีกครั้ง

2.2 นำแบบสอบถามไปทดสอบใช้ (Try-out) ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

2.3 หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (item discrimination) ของแบบสอบถาม

2.4 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

3. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บและรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหาร เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้ศึกษานำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้ศึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ ของการเก็บรวบรวมข้อมูล ให้กลุ่มตัวอย่างได้ทราบในการตอบแบบสอบถามและเข้าใจตรงประเด็น โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามคืนภายใน 1 สัปดาห์

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของข้อมูลเพื่อเตรียมพร้อมในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย 3 ด้าน คือ 1) แผนการศึกษา 2) การจัดการศึกษา และ 3) การบริหารหลักสูตร รวมทั้งสิ้น 16 ข้อ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำเสนอข้อมูล ในรูปแบบตารางควบคู่การบรรยายผลการศึกษา โดยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต อ้างอิงจาก บุญชม ศรีสะอาด (2554 : 82-83) มีดังนี้

- 5 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับ...มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับ...มาก
- 3 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับ...ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับ...น้อย
- 1 หมายถึง มีความต้องการอยู่ในระดับ...น้อยที่สุด

การแปลความหมาย ดังนี้

- 4.51-5.00 หมายถึง ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ...มากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ...มาก
- 2.51-3.50 หมายถึง ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ...ปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ...น้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ...น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย กับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างด้านเพศ อายุ การตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท รายได้ต่อเดือน ใช้การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Different) และอาชีฟ ใช้การทดสอบค่าที (t-test)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ร้อยละ

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่

การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Different)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย 2. เพื่อเปรียบเทียบความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ การตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท และรายได้ต่อเดือน 3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 84 คน แล้วนำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ เพื่อคำนวณค่าสถิติสำหรับตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้ โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท และรายได้ต่อเดือน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 ศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนชนิดทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Different)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลง

กรมราชวิทยาลัยใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย(Mean)
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในพิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t-distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในพิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F-distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
1. ชาย	62	73.81
2. หญิง	19	22.62
3. บรรพชิต	3	3.57
รวม	84	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 73.81 รองลงมาคือ เพศหญิง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 22.62 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่เกิน 24 ปี	28	33.33
2. 25-35 ปี	29	34.52
3. 36-45 ปี	16	19.05
4. 46 ปีขึ้นไป	11	13.10
รวม	84	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 25-35 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 34.52 รองลงมาคือ มีอายุไม่เกิน 24 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
1. ครู	50	59.52
2. บุคลากรทางการศึกษา	34	40.48
รวม	84	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาชีพ ครู จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 59.52 และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 40.48

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท

การตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท	จำนวน	ร้อยละ
1. ทันที	18	21.43
2. ภายในระยะเวลา 1 ปี	31	36.90
3. ภายในระยะเวลา 2-3 ปี	26	30.95
4. อยู่ระหว่างการตัดสินใจ	6	7.14
5. ไม่ต้องการศึกษาต่อ	3	3.57
รวม	84	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ภายในระยะเวลา 1 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 36.90 รองลงมาคือ ภายในระยะเวลา 2-3 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 30.95 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่เกิน 15,000 บาท	4	4.76
2. 15,001 - 25,000 บาท	27	32.14
3. 25,001- 35,000 บาท	41	48.81
4. 35,001 บาท ขึ้นไป	12	14.29
รวม	84	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ต่อเดือน 25,001- 35,000 บาท จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 48.81 รองลงมาคือ 15,001 - 25,000 บาท จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 32.14 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตร

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ใช้การ วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบ คำบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความเป็นไปได้ในการ เปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โดยรวม

ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตร	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. ด้านแผนการศึกษา	3.77	.84	มาก
2. ด้านการจัดการศึกษา	3.83	.89	มาก
3. ด้านการบริหารหลักสูตร	3.66	.73	มาก
รวม	3.73	.60	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก (3.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า

ด้านการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก (3.83) รองลงมาคือ ด้านแผนการศึกษา อยู่ในระดับมาก (3.77) และ ด้านการบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับมาก (3.66)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้านแผนการศึกษา

ด้านแผนการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. แผน ก แบบ ก 1 แผนการศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ จำนวน 42 หน่วยกิต และศึกษารายงานวิชา ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต	3.69	1.01	มาก
2. แผน ก แบบ ก 2 แผนการศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ จำนวน 12 หน่วยกิต และศึกษารายงานวิชา ไม่น้อยกว่า 33 หน่วยกิต	3.77	.99	มาก
3. แผน ข แผนการศึกษาที่ทำสารนิพนธ์ จำนวน 6 หน่วยกิต และศึกษารายงานวิชา ไม่น้อยกว่า 39 หน่วยกิต	3.86	.96	มาก
รวม	3.77	.84	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้านแผนการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก (3.77) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ แผน ข แผนการศึกษาที่ทำสารนิพนธ์ จำนวน 6 หน่วยกิต และศึกษารายงานวิชา ไม่น้อยกว่า 39 หน่วยกิต อยู่ในระดับมาก (3.86) รองลงมา แผน ก แบบ ก 2 แผนการศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ จำนวน 12 หน่วยกิต และศึกษารายงานวิชา ไม่น้อยกว่า 33 หน่วยกิต อยู่ในระดับมาก (3.77) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ แผน ก แบบ ก 1 แผนการศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ จำนวน 42 หน่วยกิต และศึกษารายงานวิชา ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต อยู่ในระดับมาก (3.69)

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้านการจัดการศึกษา

ด้านการจัดการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. จัดการศึกษาโดยมหาวิทยาลัย ด้วยระบบการสอนบรรยายในชั้นเรียน	3.93	.90	มาก
2. จัดการศึกษาโดยมหาวิทยาลัย ด้วยระบบการสอนแบบออนไลน์	3.61	1.05	มาก
3. จัดการศึกษาโดยมหาวิทยาลัย ด้วยระบบการสอนบรรยายในชั้นเรียนและระบบการสอนแบบออนไลน์	3.86	1.04	มาก
4. จัดการศึกษาโดยมหาวิทยาลัย โดยเชิญอาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัยอื่น หรือสถาบันวิชาชีพ หรือร่วมสอน	3.92	1.04	มาก
รวม	3.83	.89	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้านการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก (3.83) เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดการศึกษาโดยมหาวิทยาลัย ด้วยระบบการสอนบรรยายในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก (3.93) รองลงมาคือ จัดการศึกษาโดยมหาวิทยาลัย โดยเชิญอาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัยอื่น หรือสถาบันวิชาชีพ หรือร่วมสอน อยู่ในระดับมาก (3.92) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดการศึกษาโดยมหาวิทยาลัย ด้วยระบบการสอนแบบออนไลน์ อยู่ในระดับมาก (3.61)

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้านการบริหารหลักสูตร

ด้านการบริหารหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1) วิธีการคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษา			
ใช้วิธีสอบเพื่อวัดระดับความรู้	4.00	.98	มาก
ใช้วิธีการสัมภาษณ์เพื่อประเมินพื้นฐานความรู้	3.61	.88	มาก
ใช้วิธีพิจารณารับเข้าเรียนจากประสบการณ์การทำงาน	3.56	.83	มาก
2) งบประมาณเพื่อการศึกษา			
จ่ายค่าธรรมเนียมเรียกเก็บแบบเหมาจ่ายตลอดหลักสูตร	3.56	.95	มาก

จ่ายค่าธรรมเนียมแบบแบ่งจ่ายเป็นรายงวด	3.73	.91	มาก
จ่ายค่าธรรมเนียมเรียกเก็บเป็นรายเทอม	3.70	.80	มาก
3) เวลาเรียน			
จัดการศึกษาในเวลาราชการ (จันทร์ – ศุกร์)	3.50	.95	ปานกลาง
จัดการศึกษาช่วงเวลาเย็นหลังเลิกงาน ทั้งใน-นอกเวลา ราชการ	3.64	.83	มาก
จัดการศึกษานอกเวลาราชการ (เสาร์-อาทิตย์)	3.67	.85	มาก
รวม	3.66	.73	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณ ราชวิทยาลัย ด้านการบริหารหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก (3.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิธีการคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษา ใช้วิธีสอบเพื่อวัดระดับความรู้ อยู่ในระดับมาก (4.00) รองลงคือ งบประมาณเพื่อการศึกษา จ่ายค่าธรรมเนียมแบบแบ่งจ่ายเป็นรายงวด อยู่ในระดับมาก (3.73) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เวลาเรียน จัดการศึกษาในเวลาราชการ (จันทร์ – ศุกร์) อยู่ในระดับปานกลาง (3.50)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัยแตกต่างกัน ซึ่งผลของการวิเคราะห์และการทดสอบสมมติฐานปรากฏดังตารางต่อไปนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 เพศแตกต่างกัน ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัยแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัยโดยรวม และรายด้าน จำแนกตามเพศ

รายการ	เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านแผนการศึกษา	ชาย	55	3.72	.82	มาก
	หญิง	19	3.77	.96	มาก
	บรรพชิต	10	4.07	.73	มาก
	รวม	84	3.77	.84	มาก
ด้านจัดการศึกษา	ชาย	55	3.85	.83	มาก
	หญิง	19	3.46	1.05	มาก
	บรรพชิต	10	4.40	.56	มาก
	รวม	84	3.83	.89	มาก
ด้านบริหาร หลักสูตร	ชาย	55	3.65	.74	มาก
	หญิง	19	3.59	.77	มาก
	บรรพชิต	10	3.87	.61	มาก
	รวม	84	3.66	.73	มาก
รวม	ชาย	55	3.72	.59	มาก
	หญิง	19	3.59	.67	มาก
	บรรพชิต	10	4.04	.44	มาก
	รวม	84	3.73	.60	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (3.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่า ด้านจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก (3.83) รองลงมาคือ ด้านแผนการศึกษา อยู่ในระดับมาก (3.77) และ ด้านบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับมาก (3.66)

ตารางที่ 4.11 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามเพศ

ด้านแผนการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.01	2	.51	.71	.49
	ภายในกลุ่ม	57.71	81	.71		
	รวม	58.72	83			
ด้านจัดการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	5.86	2	2.93	3.97	.02*
	ภายในกลุ่ม	59.88	81	.74		

	รวม	65.75	83			
ด้านบริหาร หลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	.54	2	.27	.50	.61
	ภายในกลุ่ม	43.95	81	.54		
	รวม	44.49	83			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.33	2	.66	1.88	.16
	ภายในกลุ่ม	28.60	81	.35		
	รวม	29.93	83			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า เพศต่างกัน มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ไม่แตกต่างกัน แต่ที่มีเพศ ด้านจัดการศึกษาต่างกัน มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Different) ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้านจัดการศึกษา จำแนกตามเพศ ที่แตกต่างกัน ด้วยวิธี LSD (Least Significant Different)

เพศ	บรรพชิต ($\bar{X} = 4.40$)	ชาย ($\bar{X} = 3.85$)	หญิง ($\bar{X} = 3.46$)
บรรพชิต ($\bar{X} = 4.40$)	-	.55	.94*
ชาย ($\bar{X} = 3.85$)		-	.39
หญิง ($\bar{X} = 3.46$)			.-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศบรรพชิต มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏราชวิทยาลัย ด้านจัดการศึกษา สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

สมมติฐานข้อที่ 2 อายุต่างกัน มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏราชวิทยาลัยแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏราชวิทยาลัยโดยรวม และรายด้าน จำแนกตามอายุ

รายการ	อายุ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านแผนการศึกษา	ไม่เกิน 24 ปี	28	3.80	.93	มาก
	25-35 ปี	29	3.74	.94	มาก
	36-45 ปี	16	3.85	.56	มาก
	46 ปีขึ้นไป	11	3.70	.75	มาก
	รวม	84	3.77	.84	มาก
ด้านจัดการศึกษา	ไม่เกิน 24 ปี	28	3.84	.98	มาก
	25-35 ปี	29	3.79	.77	มาก
	36-45 ปี	16	3.58	1.03	มาก
	46 ปีขึ้นไป	11	4.25	.67	มาก
	รวม	84	3.83	.89	มาก
ด้านบริหารหลักสูตร	ไม่เกิน 24 ปี	28	3.66	.75	มาก
	25-35 ปี	29	3.64	.73	มาก
	36-45 ปี	16	3.63	.82	มาก
	46 ปีขึ้นไป	11	3.80	.62	มาก
	รวม	84	3.66	.73	มาก
รวม	ไม่เกิน 24 ปี	28	3.73	.61	มาก
	25-35 ปี	29	3.70	.60	มาก
	36-45 ปี	16	3.66	.67	มาก
	46 ปีขึ้นไป	11	3.89	.51	มาก
	รวม	84	3.73	.60	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามอายุ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (3.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่า ด้านจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก (3.83) รองลงมาคือ ด้านแผนการศึกษา อยู่ในระดับมาก (3.77) และ ด้านบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับมาก (3.66)

ตารางที่ 4.14 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามอายุ

ด้านแผนการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.23	3	.08	.10	.96
	ภายในกลุ่ม	58.49	80	.73		
	รวม	58.72	83			
ด้านจัดการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3.00	3	1.00	1.27	.29
	ภายในกลุ่ม	62.75	80	.78		
	รวม	65.75	83			
ด้านบริหารหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	.24	3	.08	.15	.93
	ภายในกลุ่ม	44.24	80	.55		
	รวม	44.49	83			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.41	3	.14	.37	.78
	ภายในกลุ่ม	29.52	80	.37		
	รวม	29.93	83			

จากตารางที่ 4.14 พบว่า อายุต่างกัน มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 อาชีพต่างกัน มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัยแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าระดับความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอาชีพ

รายการ	อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านแผนการศึกษา	ครู	50	3.75	.86	มาก
	บุคลากรทางการศึกษา	34	3.80	.82	มาก
ด้านจัดการศึกษา	ครู	50	3.64	.98	มาก
	บุคลากรทางการศึกษา	34	4.10	.66	มาก
ด้านบริหารหลักสูตร	ครู	50	3.53	.87	มาก
	บุคลากรทางการศึกษา	34	3.86	.41	มาก
รวม	ครู	50	3.60	.70	มาก
	บุคลากรทางการศึกษา	34	3.91	.35	มาก

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณ ราชวิทยาลัย จำแนกตามอาชีพโดยรวม อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอาชีพ

รายการ	อาชีพ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig. (2-tailed)
ด้านแผนการศึกษา	ครู	50	3.75	.86	-.27	.79
	บุคลากรทางการศึกษา	34	3.80	.82		
ด้านจัดการศึกษา	ครู	50	3.64	.98	-2.59	.01*
	บุคลากรทางการศึกษา	34	4.10	.66		
ด้านบริหารหลักสูตร	ครู	50	3.53	.87	-2.31	.02*

	บุคลากร ทางการ ศึกษา	34	3.86	.41		
รวม	ครู	50	3.60	.70	-2.67	.01*
	บุคลากร ทางการ ศึกษา	34	3.91	.35		

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า อาชีพต่างกันมีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โดยรวม ด้านจัดการศึกษา และด้านบริหารหลักสูตรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 แต่ที่มีอาชีพ ด้านแผนการศึกษา มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัยไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 4 การตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทต่างกัน มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัยแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัยโดยรวม และรายด้าน จำแนกตามการตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท

รายการ	การตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้าน แผนการ ศึกษา	ทันที	18	3.72	.96	มาก
	ภายในระยะเวลา 1 ปี	31	3.72	.83	มาก
	ภายในระยะเวลา 2-3 ปี	26	3.80	.89	มาก
	อยู่ระหว่างการตัดสินใจ	6	4.11	.62	มาก
	ไม่ต้องการศึกษาต่อ	3	3.78	.39	มาก
	รวม	84	3.77	.84	มาก
	ทันที	18	4.76	.29	มาก

ด้าน จัดการ ศึกษา	ภายในระยะเวลา 1 ปี	31	3.94	.50	มาก
	ภายในระยะเวลา 2-3 ปี	26	3.35	.76	ปานกลาง
	อยู่ระหว่างการตัดสินใจ	6	3.25	1.28	ปานกลาง
	ไม่ต้องการศึกษาต่อ	3	2.42	1.38	น้อย
	รวม	84	3.83	.89	มาก
ด้าน บริหาร หลักสูตร	ทันที	18	4.32	.39	มาก
	ภายในระยะเวลา 1 ปี	31	3.82	.45	มาก
	ภายในระยะเวลา 2-3 ปี	26	3.33	.59	ปานกลาง
	อยู่ระหว่างการตัดสินใจ	6	2.91	1.09	ปานกลาง
	ไม่ต้องการศึกษาต่อ	3	2.44	1.00	น้อย
	รวม	84	3.66	.73	มาก
รวม	ทันที	18	4.32	.26	มาก
	ภายในระยะเวลา 1 ปี	31	3.83	.33	มาก
	ภายในระยะเวลา 2-3 ปี	26	3.42	.49	ปานกลาง
	อยู่ระหว่างการตัดสินใจ	6	3.22	.89	ปานกลาง
	ไม่ต้องการศึกษาต่อ	3	2.69	.90	ปานกลาง
	รวม	84	3.73	.60	มาก

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามการตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท โดยรวมอยู่ในระดับมาก (3.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่า ด้านจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก (3.83) รองลงมาคือ ด้านแผนการศึกษา อยู่ในระดับมาก (3.77) และ ด้านบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับมาก (3.66)

ตารางที่ 4.18 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามการตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท

ด้านการศึกษา แผน	ระหว่างกลุ่ม	.83	4	.21	.28	.89
	ภายในกลุ่ม	57.89	79	.73		
	รวม	58.72	83			

ด้านการจัดการ ศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	30.14	4	7.54	16.72	.00*
	ภายในกลุ่ม	35.61	79	.45		
	รวม	65.75	83			
ด้านบริหาร หลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	19.28	4	4.82	15.10	.00*
	ภายในกลุ่ม	25.21	79	.32		
	รวม	44.49	83			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	13.84	4	3.46	17.00	.00*
	ภายในกลุ่ม	16.09	79	.20		
	รวม	29.93	83			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.18 พบว่า การตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทต่างกัน มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โดยรวม ด้านจัดการศึกษา และด้านบริหารหลักสูตรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Different) ดังตารางที่ 4.19 – 4.21

ตารางที่ 4.19 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โดยรวม จำแนกตามการตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่แตกต่างกัน ด้วยวิธี LSD (Least Significant Different)

การตัดสินใจใน การศึกษาต่อระดับ ปริญญาโท	ทันที ($\bar{X}=4.32$)	ภายใน ระยะเวลา 1 ปี ($\bar{X}=3.83$)	ภายใน ระยะเวลา 2-3 ปี ($\bar{X}=3.42$)	อยู่ระหว่าง การตัดสินใจ ($\bar{X}=3.22$)	ไม่ต้องการ ศึกษาต่อ ($\bar{X}=2.69$)
ทันที ($\bar{X}=4.32$)	-	.49*	.90*	1.10*	1.63*
ภายในระยะเวลา 1 ปี ($\bar{X}=3.83$)		-	.41*	.61*	1.14*
ภายในระยะเวลา 2-3 ปี			-	.20	.73*

($\bar{X}$ = 3.42)					
อยู่ระหว่างการ ตัดสินใจ ($\bar{X}$ = 3.22)				-	.53
ไม่ต้องการ ศึกษาต่อ ($\bar{X}$ = 2.69)					-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโททันที มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทภายในระยะเวลา 1 ปี ภายในระยะเวลา 2-3 ปี อยู่ระหว่างการตัดสินใจ และไม่ต้องการศึกษาต่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทภายในระยะเวลา 1 ปี มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทภายในระยะเวลา 2-3 ปี อยู่ระหว่างการตัดสินใจ และไม่ต้องการศึกษาต่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทภายในระยะเวลา 2-3 ปี มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในไม่ต้องการศึกษาต่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.20 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้านจัดการศึกษา จำแนกตามการตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ที่แตกต่างกัน ด้วยวิธี LSD (Least Significant Different)

การตัดสินใจใน การศึกษาต่อระดับ ปริญญาโท	ทันที ($\bar{X}$ = 4.76)	ภายใน ระยะเวลา 1 ปี ($\bar{X}$ = 3.94)	ภายใน ระยะเวลา 2-3 ปี ($\bar{X}$ = 3.35)	อยู่ระหว่าง การตัดสินใจ ($\bar{X}$ = 3.25)	ไม่ต้องการ ศึกษาต่อ ($\bar{X}$ = 2.42)
---	------------------------------	--	--	---	---

ทันที ($\bar{X}$ = 4.76)	-	.82*	1.41*	1.51*	2.34*
ภายในระยะเวลา 1 ปี ($\bar{X}$ = 3.94)		-	.59*	.69*	1.52*
ภายในระยะเวลา 2-3 ปี ($\bar{X}$ = 3.35)			-	.10	.93*
อยู่ระหว่างการ ตัดสินใจ ($\bar{X}$ = 3.25)				-	.83
ไม่ต้องการ ศึกษาต่อ ($\bar{X}$ = 2.42)					-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโททันที มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้านจัดการศึกษา สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทภายในระยะเวลา 1 ปี ภายในระยะเวลา 2-3 ปี อยู่ระหว่างการตัดสินใจ และไม่ต้องการศึกษาต่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทภายในระยะเวลา 1 ปี มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้านจัดการศึกษา สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทภายในระยะเวลา 2-3 ปี อยู่ระหว่างการตัดสินใจ และไม่ต้องการศึกษาต่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทภายในระยะเวลา 2-3 ปี มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้านจัดการศึกษา สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในไม่ต้องการศึกษาต่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน นอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.2 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้านบริหารหลักสูตร จำแนกตามการตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่แตกต่างกัน ด้วยวิธี LSD (Least Significant Different)

การตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท	ทันที ($\bar{X}$ =4.32)	ภายในระยะเวลา 1 ปี ($\bar{X}$ =3.82)	ภายในระยะเวลา 2-3 ปี ($\bar{X}$ =3.33)	อยู่ระหว่างการตัดสินใจ ($\bar{X}$ =2.91)	ไม่ต้องการศึกษาต่อ ($\bar{X}$ =2.44)
ทันที ($\bar{X}$ =4.32)	-	.50*	.99*	1.41*	1.88*
ภายในระยะเวลา 1 ปี ($\bar{X}$ =3.82)		-	.49*	.91*	1.38*
ภายในระยะเวลา 2-3 ปี ($\bar{X}$ =3.33)			-	.42	.89*
อยู่ระหว่างการตัดสินใจ ($\bar{X}$ =2.91)				-	.47
ไม่ต้องการศึกษาต่อ ($\bar{X}$ =2.44)					-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโททันที มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้านบริหารหลักสูตร สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทภายในระยะเวลา 1 ปี ภายในระยะเวลา 2-3 ปี อยู่ระหว่างการตัดสินใจ และไม่ต้องการศึกษาต่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทภายในระยะเวลา 1 ปี มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้านบริหารหลักสูตร สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทภายในระยะเวลา 2-3 ปี อยู่ระหว่างการตัดสินใจ และไม่ต้องการศึกษาต่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทภายในระยะเวลา 2-3 ปี มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้านบริหารหลักสูตร สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในไม่ต้องการศึกษาต่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

สมมติฐานข้อที่ 5 รายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัยแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัยโดยรวม และรายด้าน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายการ	รายได้ต่อเดือน	n	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้าน แผนการ ศึกษา	ไม่เกิน 15,000 บาท	4	4.42	.69	มาก
	15,001 - 25,000 บาท	27	3.73	.94	มาก
	25,001- 35,000 บาท	41	3.90	.72	มาก
	35,001 บาท ขึ้นไป	12	3.22	.82	มาก
	รวม	84	3.77	.84	มาก
ด้าน จัดการ ศึกษา	ไม่เกิน 15,000 บาท	4	3.38	1.49	มาก
	15,001 - 25,000 บาท	27	3.35	.82	มาก
	25,001- 35,000 บาท	41	4.02	.82	ปานกลาง
	35,001 บาท ขึ้นไป	12	4.40	.43	ปานกลาง
	รวม	84	3.83	.89	มาก
ด้าน บริหาร หลักสูตร	ไม่เกิน 15,000 บาท	4	2.61	1.10	มาก
	15,001 - 25,000 บาท	27	3.16	.50	มาก
	25,001- 35,000 บาท	41	3.82	.50	ปานกลาง

	35,001 บาท ขึ้นไป	12	4.60	.34	ปานกลาง
	รวม	84	3.66	.73	มาก
รวม	ไม่เกิน 15,000 บาท	4	3.14	1.04	มาก
	15,001 - 25,000 บาท	27	3.31	.50	มาก
	25,001- 35,000 บาท	41	3.89	.45	ปานกลาง
	35,001 บาท ขึ้นไป	12	4.29	.33	ปานกลาง
	รวม	84	3.73	.60	มาก

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (3.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับตามค่าเฉลี่ย พบว่า ด้านจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก (3.83) รองลงมาคือ ด้านแผนการศึกษา อยู่ในระดับมาก (3.77) และ ด้านบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับมาก (3.66)

ตารางที่ 4.23 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

ด้านแผนการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	6.04	3	2.01	3.06	.03*
	ภายในกลุ่ม	52.68	80	.66		
	รวม	58.72	83			
ด้านจัดการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	12.30	3	4.10	6.13	.00*
	ภายในกลุ่ม	53.45	80	.67		
	รวม	65.75	83			
ด้านบริหารหลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	23.02	3	7.67	28.59	.00*
	ภายในกลุ่ม	21.47	80	.27		
	รวม	44.49	83			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	10.86	3	3.62	15.19	.00*
	ภายในกลุ่ม	19.07	80	.24		
	รวม	29.93	83			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.23 พบว่า รายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โดยรวม ด้านแผนการศึกษา ด้านจัดการศึกษา และด้านบริหารหลักสูตรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Different) ดังตารางที่ 4.24 – 4.27

ตารางที่ 4.24 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โดยรวม จำแนกตามรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน ด้วยวิธี LSD (Least Significant Different)

รายได้ต่อเดือน	35,001 บาท ขึ้นไป ($\bar{X} = 4.29$)	25,001- 35,000 บาท ($\bar{X} = 3.89$)	15,001 - 25,000 บาท ($\bar{X} = 3.31$)	ไม่เกิน 15,000 บาท ($\bar{X} = 3.14$)
35,001 บาท ขึ้นไป ($\bar{X} = 4.29$)	-	.40*	.98*	1.15*
25,001- 35,000 บาท ($\bar{X} = 3.89$)		-	.58*	.75*
15,001 - 25,000 บาท ($\bar{X} = 3.31$)			-	.17
ไม่เกิน 15,000 บาท ($\bar{X} = 3.14$)				-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 บาท ขึ้นไป มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 25,001- 35,000 บาท 15,001 - 25,000 บาท และไม่เกิน 15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 25,001- 35,000 บาท มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 15,001 - 25,000 บาท และไม่เกิน 15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.25 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้านแผนการศึกษา จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกัน ด้วยวิธี LSD (Least Significant Different)

รายได้ต่อเดือน	ไม่เกิน 15,000 บาท ($\bar{X}=4.42$)	25,001- 35,000 บาท ($\bar{X}=3.90$)	15,001 - 25,000 บาท ($\bar{X}=3.73$)	35,001 บาท ขึ้นไป ($\bar{X}=3.22$)
ไม่เกิน 15,000 บาท ($\bar{X}=4.42$)	-	.52	.90	1.20*
25,001- 35,000 บาท ($\bar{X}=3.90$)		-	.17	.68*
15,001 - 25,000 บาท ($\bar{X}=3.73$)			-	.51
35,001 บาท ขึ้นไป ($\bar{X}=3.22$)				-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน ไม่เกิน 15,000 บาท มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้านแผนการศึกษา สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 บาท ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 25,001- 35,000 บาท มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้านแผนการศึกษา สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อ

เดือน 35,001 บาท ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.26 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้านจัดการศึกษา จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกัน ด้วยวิธี LSD (Least Significant Different)

รายได้ต่อเดือน	35,001 บาท ขึ้นไป ($\bar{X}=4.40$)	25,001- 35,000 บาท ($\bar{X}=4.02$)	ไม่เกิน 15,000 บาท ($\bar{X}=3.38$)	15,001 - 25,000 บาท ($\bar{X}=3.35$)
35,001 บาท ขึ้นไป ($\bar{X}=4.40$)	-	.38	1.02*	1.05*
25,001- 35,000 บาท ($\bar{X}=4.02$)		-	.64	.67*
ไม่เกิน 15,000 บาท ($\bar{X}=3.38$)			-	.03
15,001 - 25,000 บาท ($\bar{X}=3.35$)				-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 บาท ขึ้นไป มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้านจัดการศึกษา สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน ไม่เกิน 15,000 บาท และ 15,001 - 25,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 25,001- 35,000 บาท มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้านจัดการศึกษา สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 15,001 - 25,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.27 แสดงการวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้านบริหารหลักสูตร จำแนกตามรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน ด้วยวิธี LSD (Least Significant Different)

รายได้ต่อเดือน	35,001 บาท ขึ้นไป ($\bar{X}=4.60$)	25,001- 35,000 บาท ($\bar{X}=3.82$)	15,001 - 25,000 บาท ($\bar{X}=3.16$)	ไม่เกิน 15,000 บาท ($\bar{X}=2.61$)
35,001 บาท ขึ้นไป ($\bar{X}=4.60$)	-	.78*	1.44*	1.99*
25,001- 35,000 บาท ($\bar{X}=3.82$)		-	.66*	1.21*
15,001 - 25,000 บาท ($\bar{X}=3.16$)			-	.55
ไม่เกิน 15,000 บาท ($\bar{X}=2.61$)				-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 บาท ขึ้นไป มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้านบริหารหลักสูตร สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 25,001- 35,000 บาท 15,001 - 25,000 บาท และไม่เกิน 15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 25,001- 35,000 บาท มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ด้านบริหารหลักสูตร สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 15,001 - 25,000 บาท และไม่เกิน 15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) สำหรับให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าความถี่ (Frequency) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
1.หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ยังไม่เป็นที่ประจักษ์ ดังนั้น ควรประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ โซเชียลมีเดีย สื่อสิ่งพิมพ์	12
2.ควรจัดหาอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ในการทำงานจริง ตลอดจน เชิญอาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัยอื่น หรือสถาบันวิชาชีพมาร่วมสอน	6
3.ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการรับสมัคร จัดงานสัมมนา งานแนะแนวการศึกษา เพื่อให้ผู้สนใจได้เข้ามาสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม	3
รวม	21

จากตารางที่ 4.28 ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน 21 คน เรียงตามลำดับ 3 ลำดับดังนี้ 1) หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ยังไม่เป็นที่ประจักษ์ ดังนั้นควรประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ โซเชียลมีเดีย สื่อสิ่งพิมพ์ 2) ควรจัดหาอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ในการทำงานจริง ตลอดจน เชิญอาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัยอื่น หรือสถาบันวิชาชีพมาร่วมสอน และ 3) ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการรับสมัคร จัดงานสัมมนา งานแนะแนวการศึกษา เพื่อให้ผู้สนใจได้เข้ามาสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

บทที่ 5

สรุปผลอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย 2. เพื่อเปรียบเทียบความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ การตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท และรายได้ต่อเดือน 3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยว่า เพศ อายุ อาชีพ การตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท และรายได้ต่อเดือนต่างกัน จะมีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัยแตกต่างกัน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครู และบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โรงเรียนคอตันคลอง 27 โรงเรียนวัดศรีประสาธ โรงเรียนวังน้อย พนมยงค์วิทยา โรงเรียนวัดธรรมจริยา โรงเรียนกลางคลอง 27 โรงเรียนวัดวงษ์สวรรค์ โรงเรียนวังน้อยวิทยาคม อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งหมดจำนวน 107 รูป/คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีเปิดตารางสำเร็จของ เครจซี (Krejcie) และมอร์แกน (Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 84 คน ใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับสลากในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุมานหรืออ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแตกต่างแปรปรวนชนิดทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Different) โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถสรุปผลของการวิจัยตามข้อค้นพบ (Fact Findings) ได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 73.81 รองลงมาคือ เพศหญิง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 22.62 อายุ 25-35 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 34.52 รองลงมาคือ มีอายุไม่เกิน 24 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 อาชีพ ครู จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 59.52 และ บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 40.48 ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ภายในระยะเวลา 1 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 36.90 รองลงมาคือ ภายในระยะเวลา 2-3 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 30.95 มีรายได้ต่อเดือน 25,001- 35,000 บาท จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 48.81 รองลงมาคือ 15,001 - 25,000 บาท จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 32.14 ตามลำดับ

5.1.2 ผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย พบว่า มีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีรายละเอียดผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

- 1) ด้านแผนการศึกษา พบว่า มีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก
- 2) ด้านการจัดการศึกษา พบว่า มีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก
- 3) ด้านการบริหารหลักสูตร พบว่า มีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

5.1.3 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ การตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท และรายได้ต่อเดือน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) เพศต่างกัน มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ไม่แตกต่างกัน

2) อายุต่างกัน มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ไม่แตกต่างกัน

3) อาชีพต่างกัน มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ไม่แตกต่างกัน

4) การตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทต่างกัน มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Different) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโททันที มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทภายในระยะเวลา 1 ปี ภายในระยะเวลา 2-3 ปี อยู่ระหว่างการตัดสินใจ และไม่ต้องการศึกษาต่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทภายในระยะเวลา 1 ปี มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทภายในระยะเวลา 2-3 ปี อยู่ระหว่างการตัดสินใจ และไม่ต้องการศึกษาต่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทภายในระยะเวลา 2-3 ปี มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในไม่ต้องการศึกษาต่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

5) รายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โดยรวม ด้านแผนการศึกษา ด้านจัดการศึกษา และด้านบริหารหลักสูตรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Different) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 บาท ขึ้นไป มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 25,001- 35,000 บาท 15,001 - 25,000 บาท และไม่เกิน 15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 25,001- 35,000 บาท มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 15,001 - 25,000 บาท และไม่เกิน 15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

5.1.4 ผลการวิเคราะห์จากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัยยังไม่มีที่ประจักษ์ ดังนั้นควรประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ โซเชียลมีเดีย สื่อสิ่งพิมพ์

2) ควรจัดหาอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ในการทำงานจริง ตลอดจน เชิญอาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัยอื่น หรือสถาบันวิชาชีพ มาร่วมสอน

3) ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการรับสมัคร จัดงานสัมมนา งานแนะแนวการศึกษา เพื่อให้ผู้สนใจได้เข้ามาสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย พบว่า มีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านแผนการศึกษา ด้านการจัดการศึกษา และด้านการบริหารหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน ทั้งนี้อธิบายได้ว่า การเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย มีความเป็นไปได้สูงมากสืบเนื่องมาจากสาขาบริหารการศึกษาเป็นสาขาที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ มีอุปสงค์ต่อบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการสูงมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถจะช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย มีชื่อเสียงในด้านการศึกษาและความเชี่ยวชาญในศาสตร์ทางพระพุทธศาสนา นับว่าเป็นจุดแข็งที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้ และมีอาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ อีกทั้งยังมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาต่อผู้ที่สนใจศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาที่จะได้รับความรู้ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาได้ จึงทำให้ความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาชารินทร์ แป้นสุข, อัฐขสา สีน

วนแก้ว, วนิดา เพ็ชรลมูล ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์นิเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา วิทยาเขตสตูล ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์นิเทศ โครงการการจัดตั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา วิทยาเขตสตูล ภาพรวมความต้องการในการศึกษาต่อหลักสูตรวิทยาศาสตร์ สาขาวิทยาศาสตร์นิเทศ โครงการจัดตั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา วิทยาเขตสตูล อยู่ในระดับความต้องการมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุภาพร หงสาวงษ์** ได้วิจัย เรื่อง การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560) ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรทั้ง 4 ด้าน ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ประภัสสร สมสถาน และปาริชาติ บัวเจริญ** ได้วิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2564) มหาวิทยาลัยพายัพ โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP model (ระยะแรก) ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรใหม่ 2564) มหาวิทยาลัยพายัพ โดยรวมทั้งจากอาจารย์และนักศึกษา อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ **อติมุข วารัรักษ์** ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบของการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สรุปได้ 4 ด้าน ประกอบด้วยด้าน กระบวนการบริหาร ด้านผู้บริหาร ด้านคณาจารย์ และด้านกระบวนการเรียนการสอนรูปแบบการบริหารหลักสูตรประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ 43 ตัวบ่งชี้ ได้แก่องค์ประกอบที่ 1 ด้านกระบวนการบริหาร มี 12 ตัวบ่งชี้องค์ประกอบที่ 2 ด้านผู้บริหาร มี 9 ตัวบ่งชี้องค์ประกอบที่ 3 ด้านคณาจารย์ มี 11 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบที่ 4 ด้านกระบวนการเรียนการสอนมี 11 ตัวบ่งชี้ผลการประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารหลักสูตรพบว่า หลักสูตรมีอัตราประโยชน์ มีความถูกต้องมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายมาตรฐาน และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ธีระวัฒน์ จันทิก และ ชิณุพงศ์ ศิริโชตินิศกร** ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดรับนักศึกษาของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาการจัดการศิลปะการประกอบอาหาร คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า มหาวิทยาลัยมีห้องปฏิบัติการอาหารที่ได้มาตรฐาน มีอุปกรณ์และเครื่องมือ ที่มีคุณภาพสูงสามารถตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานทางด้าน อุตสาหกรรมอาหารได้ อีกทั้งยังมีรายวิชาที่เน้นการออกแบบอาหารเพื่อเชิดชูความเป็นมหาวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งมีการนำเอกลักษณ์ความเป็นศิลปะมาสอดแทรกในรายวิชาให้มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง มีการฝึกงานในต่างประเทศ เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์จริง สำหรับผลการเปรียบเทียบหลักสูตรที่ได้พัฒนาขึ้นจากการ วิจัยเอกสารนั้น ผลปรากฏว่า มีความโดดเด่นมากกว่าหลักสูตรของสถาบันอื่น คือ

หลักสูตรของสาขาการจัดการ ศิลปะการประกอบอาหาร คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความครอบคลุมในทุกกลุ่มวิชามากกว่า เช่น จริยธรรมและกฎหมายในธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม ปรัชญาและประวัติศาสตร์อาหาร เป็นต้น ทำให้ผู้เรียน สามารถศึกษาทุกกลุ่มกระบวนวิชาได้อย่าง ครอบคลุมและสามารถเลือกศึกษาวิชาเลือกได้ตามความสนใจของ ผู้เรียนเอง จากการศึกษาความเป็นไป ได้ในการเปิดหลักสูตร ปรากฏว่า มีความเป็นไปได้สูง

2. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างความ เป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ การตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท และรายได้ต่อเดือน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) เพศต่างกัน มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ในปัจจุบันบทบาททางสังคมของเพศชายและเพศหญิงมีความ เท่าเทียมกันมากขึ้น ผู้หญิงมีโอกาสด้านการศึกษาและการทำงานมากขึ้น ทำให้ผู้หญิงมีความสนใจใน การศึกษาต่อในระดับสูงมากขึ้นเช่นเดียวกับผู้ชาย อีกทั้งหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา ได้มีการพัฒนาให้มีความหลากหลายและครอบคลุมความต้องการของผู้เรียน ทั้งเพศชายและเพศหญิงมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนทุกเพศสามารถเข้าถึงและเรียนรู้ได้อย่างเท่าเทียมกัน กล่าวโดยสรุปไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงก็มีความสนใจและความพร้อมในการศึกษาต่อใน ระดับปริญญาโทสาขานี้ในระดับที่ใกล้เคียงกัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำ ให้ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2) อายุต่างกัน มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ในปัจจุบันแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้รับความนิยมมากขึ้น ผู้คน ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะอยู่ในช่วงอายุใด ดังนั้น อายุจึง ไม่ใช่ปัจจัยจำกัดในการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ผู้คนมี ความสนใจและความพร้อมในการศึกษาต่อในสาขานี้โดยไม่คำนึงถึงอายุ ซึ่งเป็นสัญญาณที่ดีที่บ่งบอก ถึงสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต กล่าวโดยสรุป ไม่ว่าผู้เรียนจะมีอายุเท่าใด ก็มีความสนใจและความ พร้อมในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขานี้ในระดับที่ใกล้เคียงกัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ จึงทำให้ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3) อาชีพต่างกัน มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อธิบายได้ว่า อาชีพไม่ใช่ปัจจัยจำกัดในการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ผู้คนมีความสนใจและความพร้อมในการศึกษาต่อในสาขานี้โดยไม่คำนึงถึงอาชีพเดิม ซึ่งเป็นสัญญาณที่ดีที่บ่งบอกถึงสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต กล่าวโดยสรุป ไม่ว่าผู้เรียนจะมีอาชีพอะไรมาก่อน ก็มีความสนใจและความพร้อมในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขานี้ในระดับที่ใกล้เคียงกัน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำให้ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4) การตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทต่างกัน มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Different) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโททันที มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทภายในระยะเวลา 1 ปี ภายในระยะเวลา 2-3 ปี อยู่ระหว่างการตัดสินใจ และไม่ต้องการศึกษาต่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทภายในระยะเวลา 1 ปี มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทภายในระยะเวลา 2-3 ปี อยู่ระหว่างการตัดสินใจ และไม่ต้องการศึกษาต่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทภายในระยะเวลา 2-3 ปี มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตัดสินใจในไม่ต้องการศึกษาต่อ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ปัจจัยต่าง ๆ เช่น อาชีพเดิม มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา กล่าวคือ ผู้ที่มีอาชีพต่างกัน จะมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อที่แตกต่างกันไป โดยผู้ที่มีอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เช่น ครู อาจารย์ หรือผู้บริหารสถานศึกษา จะมีความต้องการพัฒนาด้านการจัดการบริหารการศึกษาเพื่อก้าวหน้าในอาชีพมากขึ้น ผู้ที่มีอาชีพที่แตกต่างกัน จะมีทักษะและความรู้เดิมที่แตกต่างกัน ซึ่งจะส่งผลต่อการเลือกศึกษาในสาขาที่ตรงกับความสนใจและความถนัดของตนเอง หรืออาจมีเป้าหมายในการศึกษาต่อที่แตกต่างกัน เช่น บางคนต้องการเปลี่ยนสายอาชีพ บางคนต้องการพัฒนาด้านในตำแหน่งงาน ปัจจุบัน ตลอดจนอาจมีทรัพยากร เช่น เวลา เงินทุน หรือการสนับสนุนจากองค์กร ที่แตกต่างกัน ซึ่งจะส่งผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5) รายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โดยรวม ด้านแผนการศึกษา ด้านจัดการศึกษา และด้านบริหารหลักสูตรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Different) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 35,001 บาท ขึ้นไป มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 25,001- 35,000 บาท 15,001 - 25,000 บาท และไม่เกิน 15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 25,001- 35,000 บาท มีความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย สูงกว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ต่อเดือน 15,001 - 25,000 บาท และไม่เกิน 15,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า รายได้ต่อเดือนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกแผนการศึกษา ด้านการจัดการศึกษา และด้านบริหารหลักสูตร กล่าวคือ ผู้ที่มีรายได้สูงและต่ำ จะมีการเลือกแผนการศึกษาที่แตกต่างกัน โดยอาจเน้นในด้านที่สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพทางการเงินของตนเอง โดยผู้ที่มีรายได้สูงมักจะมีกำลังทรัพย์ในการจ่ายค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิต และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้มากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำ ทำให้สามารถเลือกแผนการศึกษาที่หลากหลายและมีค่าใช้จ่ายสูงได้ มีโอกาสในการพัฒนาอาชีพที่ดีกว่า ทำให้ต้องการศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะเพื่อก้าวหน้าในอาชีพมากขึ้นมีเวลาในการศึกษาต่อมากกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำ เนื่องจากอาจมีภาระงานน้อยกว่า หรือมีทรัพยากรในการจ้างคนมาช่วยแบ่งเบาภาระ ตลอดจนมีความคาดหวังในการศึกษาต่อที่แตกต่างจากผู้ที่มีรายได้ต่ำ เช่น อาจต้องการศึกษาต่อในสถาบันที่มีชื่อเสียง หรือเลือกแผนการศึกษาที่เน้นภาคปฏิบัติ ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและอภิปรายผลดังกล่าวมาแล้ว สามารถสรุปผลเป็นข้อเสนอแนะ โดยแบ่งเป็น 2 ระดับดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย มีความเป็นไปได้สูงในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร ควรมีการศึกษาความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค เพื่อให้หลักสูตรผลิตบัณฑิตที่มีความรู้และทักษะตรงกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อให้บัณฑิตมีความพร้อมในการทำงานในยุคดิจิทัล เน้นการเรียนรู้แบบองค์รวม โดยออกแบบหลักสูตรให้ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้อาจารย์และนักศึกษาทำการวิจัยในสาขาที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ และพัฒนาคุณภาพของหลักสูตร

2. ด้านการจัดการศึกษา ควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือ กับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษาอื่น ๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการเติบโตของหลักสูตร และจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม ทรัพยากรบุคคล งบประมาณ และอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างเพียงพอและเหมาะสม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของหลักสูตร ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการบริหารหลักสูตร ควรมีกลไกการประเมินผลการดำเนินงานของหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น สร้างความเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีและปฏิบัติ สร้างโอกาสให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริง เช่น การฝึกงาน หรือการทำโครงงานวิจัย เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน สร้างสรรค์บรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ตลอดจนสร้างเครือข่ายบัณฑิตเพื่อเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

2. ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับ ความคิดเห็น ความต้องการ และความคาดหวังเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

3. ควรมีการทำวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับ ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย โดยสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ผู้บริหารสถาบัน อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อเจาะลึกถึงปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น

4. ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันของการบริหารการศึกษาในประเทศไทย เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

บรรณานุกรม

- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). *การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อัสเพรส.
- ขวลิต ชูกำแพง. (2551). *การพัฒนาหลักสูตร*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อึ้ง บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและการพัฒนา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- ธีรวรรณ ธีระพงษ์, อาคม สานวิตร. (2558). *ศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรระดับปริญญาโทนานาชาติ สาขาวิชาสถิติกับการพัฒนามนุษย์*. รายงานผลการวิจัย. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธีระวัฒน์ จันทิก, ชัยณพพงศ์ ศิริโชตินิศากร. (2561). *การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดรับนักศึกษาของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาการจัดการศิลปะการประกอบอาหาร คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, Veridian E-Journal, Silpakorn University, 11(3), 3038-3052.
- นริรัตน์ พินิจนสาร. (2559). *การศึกษาแนวโน้มความต้องการและความเป็นไปได้ ในการเปิดหลักสูตรปริญญาโทสาขาละคอนประยุกต์ และสาขาศิลปะการแสดงร่วมสมัย*, ศิลปกรรมสาร, 11(1), 77-103.
- นันทน์ภัส รัตนศิลป์ชัย. (2553). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น*. เชียงใหม่: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). *การพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภัสสร สมสถาน ,ปาริชาติ บัวเจริญ. (2566). *การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2564) มหาวิทยาลัยพายัพ โดยใช้รูปแบบการประเมิน CIPP model (ระยะแรก)*. รายงานผลการวิจัย. บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยพายัพ.
- ประสาธ เนืองเฉลิม. (2553). *รูปแบบการเรียนการสอน*. มหาสารคาม : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซต.

- พระมหาสาธน์ วงศ์สุรินทร์. (2564). เอกสารประกอบการสอน หลักสูตรและวิทยาการจัดการเรียนรู้. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย.
- มารุต พัฒนาผล. (2562). แนวคิดหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมการหลักสูตรและการเรียนรู้.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- รุจิร ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม. (2545). การพัฒนาหลักสูตร : ตามแนวปฏิรูป การศึกษา. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช. (2532). หลักสูตรสู่การสอน. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยเพชรบุรี.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทอาร์ แอนด์ ปริ้นท์ จำกัด.
- วินัย จันทรวงศ์. (2540). หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏฉะเชิงเทรา.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2527). หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศาสนา.
- สายหยุด ภูปุย. (2555). ข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร. เชียงใหม่ : The Knowledge Center.
- สุภาพร หงาวงษ์. (2564). การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560). รายงานผลการวิจัย. คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุวรรณ รัตนธรรมเมธี. (2554). หลักสูตรและการจัดการ. สุรินทร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- อติมุข วาริรักษ์. (2562). รูปแบบการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ชารินทร์ แป้นสุข, อัฐสา สีนวนแก้ว, วนิตา เพ็ชรลมูล. (2558). การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดสอนหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตรนิเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา วิทยาเขตสตูล. รายงานผลการวิจัย. สงขลา : มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

- Beane , J.A. (1986). **Curriculum Planning and Development**. Massachusette : Allyn and Bacon.
- Beauchamp, G.A. (1981). **Curriculum Theory**. 4thed. Illinois : F.E.Peacock.
- Good, Carter V. (1973). **Dictionary of Education**. New York : McGraw-Hill Book Co, Inc.
- Oliva, Peter F. (1992). **Developing The Curriculum**. 3rded. New York: Harper Collins Publishers.
- Posner, G.L. (1992). **Analyzing the Curriculum**. Mc Graw–Hill. Inc.
- Saylor, J.G. W.M. and Arthur J. Lewis. (1981). **Curriculum Planning for Better Teaching and learning**. 4thed. New York : Holt, Rinehart and Winston.
- Shaver, James and Harold Berlak (1968) . **Democracy Pluralism and the Social Studies**. Boston: Houghton Mifflin.
- Taba, Hilda (1962). **Curriculum Development: Theory and Practice**. New York : Harcourt Brace Jovanovich.
- Tyler, R.W. (1949). **Basic Principle of Curriculum and Instruction**. Chicago : The University of Chicago Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ใบรับรองจริยธรรมการวิจัย

ที่ จว. ๐๑๗๐/๒๕๖๗

**เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย**

๑. ชื่อโครงการวิจัย

ชื่อเรื่อง: การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

TITLE: STUDYING THE FEASIBILITY OF OPENING A MASTER OF EDUCATION PROGRAM
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION AT MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY MAHA-VAJIRALONGKORNRAJAVIDYALAYA
CAMPUS

๒. ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ ศรีคำมูล

๓. ผลการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่
๘/๒๕๖๗ วันจันทร์ที่ ๒๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ มติที่ ๑๕๖/๒๕๖๗ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการวิจัย
ดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์
ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ตัวอย่างการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง และผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ ตั้งแต่วันที่ออกเอกสารรับรอง
ผลการพิจารณาการทำวิจัยในมนุษย์ฉบับนี้ จนถึงวันที่ ๒๗ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ออกให้ ณ วันที่ ๒๘ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ลงนาม

(พระครูปลัดสุวัฒนวิสุทธิสารคุณ, ผศ.ดร.)

ประธานกรรมการ

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ที่ อว ๗๔๑๒/ว๐๑๙๕๐

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

๕๗ หมู่ ๑ ตำบลสนับทึบ
อำเภอรัน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๒๐
โทร. ๐-๓๕๗๔-๕๐๓๘ โทรสาร. ๐-๓๕๗๔-๕๐๓๗
www.mrc.mbu.ac.th

๑๐ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน/เจริญพร **พระอาทิตย์โรจน์ จิระปัญโญ, ดร.**

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ คณะกรรมการวิจัย สถาบันวิจัยฐานสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมคณะกรรมการวิจัยของสถาบันวิจัยฐานสังวร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้มีมติอนุมัติให้ดำเนินการโครงการวิจัย เรื่อง “การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย” ผศ.ดร.สำราญ ศรีคำมูล หัวหน้าโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ปรากฏรายละเอียดตามสำเนามติการประชุมคณะกรรมการวิจัย มติที่ ๐๖๗/๒๕๖๖

ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ ☒ ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา
☒ ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล
☒ ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
☐ อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียน/เจริญพร มาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(พระกิตติสารสุธี,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

๒๕ ๙๔.๖๗

ติดต่อประสานงาน :

ผศ.ดร.สำราญ ศรีคำมูล โทร. ๐๖๒-๖๔๕-๓๒๔๖

ที่ อว ๗๔๑๒/ว๐๑๙๐

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

๕๗ หมู่ ๑ ตำบลสนับทึบ
อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๓๓๑๗๐
โทร. ๐-๓๕๗๔-๕๐๓๘ โทรสาร. ๐-๓๕๗๔-๕๐๓๗
www.mrcmbu.ac.th

๑๐ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน/เจริญพร **ดร. อมรชัย จันทร์**

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ คณะกรรมการวิจัย สถาบันวิจัยฐานสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมคณะกรรมการวิจัยของสถาบันวิจัยฐานสังวร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้มีมติอนุมัติให้ดำเนินการโครงการวิจัย เรื่อง “การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย” ผศ.ดร.สำราญ ศรีคำมูล หัวหน้าโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ปรากฏรายละเอียดตามสำเนามติการประชุมคณะกรรมการวิจัย มติที่ ๐๖๗/๒๕๖๖

ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ
☒	ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา
☒	ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล
☒	ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
☐	อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียน/เจริญพร มาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(พระกิตติสารสุธี,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

ขอแสดงความนับถือ

๑๖๗๔ ๕๐๓๘

๑๖ กย ๖๗

ติดต่อประสานงาน :

ผศ.ดร.สำราญ ศรีคำมูล โทร. ๐๖๒-๖๔๕-๑๒๔๖

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน วิทยาเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาลัย โทร. ๐-๓๕๗๔-๕๐๓๘

ที่ อว ๗๔๑๒/ว ๐๑๕๖

วันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน/เจริญพร

คุณอัศวิน คงจันทร์

ตามที่ คณะกรรมการวิจัย สถาบันวิจัยฐานสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมคณะกรรมการวิจัยของสถาบันวิจัยฐานสังวร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้มีมติอนุมัติให้ดำเนินการโครงการวิจัย เรื่อง "การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย" ผศ.ดร.สำราญ ศรีคำมูล หัวหน้าโครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ปรากฏรายละเอียดตามสำเนาติดการประชุมคณะกรรมการวิจัย มติที่ ๐๖๗/๒๕๖๖

ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ

☒
☒
☒
☐

ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา

ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล

ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา

อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียน/เจริญพร มาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

พระกิตติสารสุธี
(พระกิตติสารสุธี,ดร.)

รองอธิการบดี วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

รับทราบ

อัศวิน คงจันทร์

12 ก.ย. ๖๗

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย

คำชี้แจง

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามครั้งนี้ จะนำไปใช้เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ขอได้โปรด
ตอบคำถามให้ได้ตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด โดยไม่ต้องระบุชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะเก็บ
ไว้เป็นความลับและผลที่ได้จากการวิจัยจะใช้เพื่อประโยชน์ทางด้านการวิจัยเท่านั้น

2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน โปรดอ่านข้อความแล้วทำเครื่องหมาย ☒ ☐ ลงในช่อง
ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสำรวจความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราช
วิทยาลัย

2.1 ด้านแผนการศึกษา

2.2 ด้านการจัดการศึกษา

2.3 ด้านการบริหารหลักสูตร

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลง
กรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

☐ 1) ชาย

☐ 2) หญิง

☐ ☐ ☐ 3) บรรพชิต

2. อายุ

☐ 1) ไม่เกิน 24 ปี

☐ 2) 25-35 ปี

☐ 3) 36-45 ปี

☐ 4) 46 ปีขึ้นไป

3. อาชีพ

☐ 1) ครู

☐ 2) บุคลากรทางการศึกษา

4. การตัดสินใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท

☐ 1) ทันที

☐ 2) ภายในระยะเวลา 1 ปี

☐ 3) ภายในระยะเวลา 2-3 ปี

☐ 4) อยู่ระหว่างการตัดสินใจ

☐ 5) ไม่ต้องการศึกษาต่อ

5. รายได้ต่อเดือน

☐ 1) ไม่เกิน 15,000 บาท

☐ 2) 15,001 - 25,000 บาท

☐ 3) 25,001 - 35,000 บาท

☐ 4) 35,001 บาท ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตร

1. ด้านแผนการศึกษา	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1) แผน ก แบบ ก 1 แผนการศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ จำนวน 42 หน่วยกิต และศึกษารายงานวิชา ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต					
2) แผน ก แบบ ก 2 แผนการศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ จำนวน 12 หน่วยกิต และศึกษารายงานวิชา ไม่น้อยกว่า 33 หน่วยกิต					
3) แผน ข แผนการศึกษาที่ทำสารนิพนธ์ จำนวน 6 หน่วยกิต และศึกษารายงานวิชา ไม่น้อยกว่า 39 หน่วยกิต					
2. ด้านการจัดการศึกษา					
4) จัดการศึกษาโดยมหาวิทยาลัย ด้วยระบบการสอนบรรยายในชั้นเรียน					
5) จัดการศึกษาโดยมหาวิทยาลัย ด้วยระบบการสอนแบบออนไลน์					
6) จัดการศึกษาโดยมหาวิทยาลัย ด้วยระบบการสอนบรรยายในชั้นเรียนและระบบการสอนแบบออนไลน์					
7) จัดการศึกษาโดยมหาวิทยาลัย เชิญอาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัยอื่นหรือสถาบันวิชาชีพ หรือร่วมสอน					

3. ด้านการบริหารหลักสูตร	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.1 วิธีการคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษา					
1) ใช้วิธีสอบเพื่อวัดระดับความรู้					
2) ใช้วิธีการสัมภาษณ์เพื่อประเมินพื้นฐานความรู้					
3) ใช้วิธีพิจารณารับเข้าเรียนจากประสบการณ์การทำงาน					
4) ความต้องการเกี่ยวกับวิธีการคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาโดยวิธีอื่นๆ (โปรดระบุ)					
3.2 งบประมาณเพื่อการศึกษา					
1) จ่ายค่าธรรมเนียมเรียกเก็บแบบเหมาจ่ายตลอดหลักสูตร					
2) จ่ายค่าธรรมเนียมแบบแบ่งจ่ายเป็น รายงวด					
3) จ่ายค่าธรรมเนียมเรียกเก็บเป็นรายเทอม					
4) ความต้องการเกี่ยวกับงบประมาณเพื่อการศึกษาอื่นๆ (โปรดระบุ)					
3.3 เวลาเรียน					
1) จัดการศึกษาในเวลาราชการ (จันทร์ – ศุกร์)					
2) จัดการศึกษาช่วงเวลายื่นหลังเลิกงาน ทั้งใน-นอกเวลาราชการ					
3) จัดการศึกษานอกเวลาราชการ (เสาร์-อาทิตย์)					
4) ความต้องการเกี่ยวกับระยะเวลาในการศึกษาอื่น ๆ (โปรดระบุ)					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณ
ราชวิทยาลัย

ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัตินักวิจัย

1. ชื่อ – สกุล (ภาษาไทย)

ผศ.ดร.สำราญ ศรีคำมูล

2. ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้ช่วยอธิการบดี / อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ

3. ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี : ศาสนศาสตรบัณฑิต (ศน.บ.) คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 2540

ปริญญาโท : M.A.(Linguistics), Delhi University, India. 2543

ปริญญาเอก : Ph.D. (Ancient Indian & Asia Studies), Magadh University, India.

2553

ปริญญาเอก : ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต ศษ.ด. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2562

4. ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2543 - 46 : อาจารย์อัตราจ้าง สถาบันราชภัฏกาฬสินธุ์

พ.ศ. 2546 - 48 : ผู้ประเมินภายนอก สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

พ.ศ. 2548 - ปัจจุบัน : อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

6. ผลงานทางวิชาการ

พ.ศ.2557 : ผู้ช่วยศาสตราจารย์

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย

7.1 ผู้ร่วมโครงการวิจัย การวิจัยเชิงปฏิบัติการติดตามส่งเสริมการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำนักพัฒนาการฝึกหัดครู สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ 2544

7.2 ผู้ร่วมโครงการวิจัย ความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการในเทศบาลตำบลลำตาเสา อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2549

7.3 หัวหน้าโครงการวิจัย การนำหลักสันโดษมาประยุกต์ใช้ในภาวะวิกฤติเศรษฐกิจของประชาชน ตำบลสนับทึบ อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2551

7.4 หัวหน้าโครงการวิจัย การใช้สื่ออินเทอร์เน็ตที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการเรียน วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ของนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย 2552

7.5 ผู้ร่วมโครงการวิจัย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2559

7.6 หัวหน้าโครงการวิจัย การพัฒนารูปแบบการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับพระสงฆ์เพื่อส่งเสริมวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2560

7.7 ผู้ร่วมโครงการวิจัย รูปแบบการเผยแพร่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตไทยในประเทศอินเดีย 2560

7.8 หัวหน้าโครงการ การประยุกต์ใช้หลักธรรมในการพัฒนากิจการกรมเสริมความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย 2561

7.9 ผู้ร่วมโครงการวิจัย การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 สาขาวิชาปรัชญา : ศึกษารายกรณี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย 2561

7.10 หัวหน้าโครงการวิจัย การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในช่วงวิกฤตไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านระบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ของนักศึกษสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย 2563

8. วุฒิบัตร/เกียรติบัตรที่ได้รับ

รางวัลผู้ทำคุณประโยชน์ด้านการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการ สกสศ. จ.พระนครศรีอยุธยา 2553

9. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย ถนนพหลโยธิน ตำบลสนับทึบ อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170 โทร.0-6264-51246 โทร 0-35745038 ต่อ 107